

Max de Lange-Praamsma

Roosje toek!

Bep Thyse

ROOSJE TOCH!

MAX DE LANGE-PRAAMSMA

ROOSJE TOCH!

*Met tekeningen van Rie Reinderhoff
Omslag Bep Thyse*

DERDE DRUK

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH B.V. - NIJKERK

ISBN 90 266 4474 4

I. ROOSJE VAN DE KOSTER

„Nu nog één!” Roosje Pleiter zegt dit, hoewel er op dit ogenblik niemand in de hele omgeving is die haar kan verstaan, zomaar hardop en zwaait intussen triomfantelijk met een papier.

Is het raar om hardop te praten als er geen mens in je buurt is? Misschien wel een beetje. Maar dat kan Roosje lekker niets schelen. Helemaal niets. Ze moet dit eenvoudig zeggen. Het liefst zou ze het aan een stuk door doen, het willen uitjubelen, zo blij is ze.

Wat een wonder. Helemaal alleen in d'r eentje heeft ze nu, op die ene na, al de uitnodigingen voor de kerstzangdienst rondgebracht. In het hele dorp. Huis aan huis. En ze is de vorige maand toch nog maar pas elf jaar geworden. Als je dan ook nog niet blij zou zijn. En denk nu heus maar niet dat ze er best eentje vergeten zal hebben. Want dat heeft ze echt niet, hoor. Geen een. Daarvoor is ze veel te precies en te secuur, die kleine Roosje van de koster.

Ze loopt intussen alweer vlug verder. Haar donker paardestaartje wipt bij iedere stap die ze doet eigenwijs op en neer op de rug van haar groen joppertje. En het lijkt warempeltjes wel of de grappige hangkwast van haar ook al groene, gebreide muts een wipwedstrijd houdt met dat zwarte paardestaartje, zo dapper doet die mee.

Roosje kijkt intussen 's naar de lucht. Die hangt zo laag en is zo grijs. Heel de middag al. En hij lijkt nog wel almaar

grijzer te worden. Zo echt sneeuw-grijs. Komt er daar al niet een sneeuwvlokje naar beneden dwarrelen? . . . Ze gelooft het vast.

Roosje blijft even staan en tuurt scherp omhoog met haar pientere, donkerbruine ogen. Ja hoor, ze heeft zich niet vergist. Daar valt er nog een. En daar en daar. Almaar meer. Ze maakt van louter pret een luchtsprongetje. Enig, sneeuw! De eerste in deze winter. En ze gelooft beslist dat ze blijft liggen ook. Ja. 't Is „droge” sneeuw. Heerlijk. Kan dat even een plezier geven.

Ze danst gewoon verder. Alles is nu ook zo fijn. Sneeuw. En de uitnodigingen bijna rondgebracht. En over een paar dagen kerstvakantie. En . . . vader zoveel beter. Dat laatste, dat is nog het aller-, allerfijnste van alles. Een week of vijf geleden! . . . Toen! O, wat was toen alles opeens verdrietig. Roosjes daarnet nog zo vrolijke gezicht staat plotseling ongewoon ernstig nu ze daar weer aan terugdenkt.

Het kwam ook allemaal zo onverwachts. Die dag was alles eerst heel gewoon net als op andere woensdagen. En aan tafel hadden ze juist nog zo'n pret omdat vader almaar grapjes maakte. Daaraan had ze die middag naderhand telkens opnieuw moeten denken. Raar eigenlijk. Maar ja, ze had toen ook aldoor het gevoel dat vader dat maar liever niet had moeten doen. Dat het beter was geweest als vader juist een beetje . . ., ja, een beetje stil en . . . en ernstig was geweest in plaats van zo uitgelaten en vrolijk, nu er zo gauw daarop zoiets vreselijks zou gebeuren. En nog wel met vader zelf. Dat was natuurlijk grote onzin, want dat wist vader immers helemaal niet van tevoren. Maar ja, ze moest dat toen toch telkens weer denken. Want vlak na het eten! Toen!

Vader was weggefietsd om een boodschap te doen. Moeder bracht Kees-Jan naar z'n bedje voor z'n middagslaapje. En Henk en Dolfje kibbelden, omdat een van hun tweeën haar

moest helpen met het wassen van de vaat en ze allebei stijf en strak volhielden dat het de ander z'n beurt was. En toen...! Toen stapte daar zomaar opeens die vreemde mijnheer naar binnen. Hij keek heel ernstig en vroeg moeder te spreken. Zij ging moeder dadelijk van boven halen en zo hoorden de jongens en zij meteen de vreselijke boodschap die de mijnheer bracht. Vader was daareven aangereden door de oplegger van een zware truck. Moeder moest niet al te erg schrikken, want het viel per slot ook nog weer mee. Het had veel en veel erger kunnen zijn. Maar om kort te gaan: de dokter was er al bij. Vader had in ieder geval een hersenschudding en een schouderfractuur. Of er verder nog iets aan mankeerde, kon de dokter niet bekijken. Vader moest zo gauw mogelijk naar het ziekenhuis in de stad vervoerd worden. Er was al om een ziekenauto gebeld. Moeder moest mee en nu ogenblikkelijk komen.

Als verstijfd van schrik hadden Henk, Dolfje en zij sprakeeloos naar hem staan luisteren. Moeder was spierwit geworden en had eerst ook geen woord kunnen uitbrengen.

Maar toen was Dolfje opeens naar haar toegevlogen en met z'n hoofd in moeders schort zo hartverscheurend beginnen te snikken, dat het gewoon niet om aan te horen was. Maar het leek wel of dat wilde huilen moeder haar spraakvermogen teruggaf. Ze had Dolf tenminste over z'n hoofd gestreken en gezegd: „Niet schreien, Dolfje. Daarmee help je vader niet. Bid maar voor vader. Dat is beter. En laten we dankbaar zijn dat vader nog leeft. Het had allemaal nog veel erger kunnen zijn. Daar heeft deze mijnheer gelijk in.”

Toen had moeder zich vlug klaargemaakt, tegen haar gezegd dat ze goed op Kees-Jan moest passen en tegen de jongens dat ze lief moesten zijn. En daarna was ze met die mijnheer meegegaan. Zo verlaten als ze zich toen had gevoeld. En de jongens ook. Vader zo . . . , zo ziek opeens. En moeder

weg. Maar 't was waar, het had allemaal nog veel erger kunnen zijn. Vader had ook wel op slag dood kunnen wezen. Net als mevrouw Butijn indertijd.

Roosje huivert nu ze dat opnieuw denkt. Net als op die middag toen dat opeens tot haar doordrong. Zulke dingen stonden immers alle dagen in de krant. En soms, soms gebeurden ze zomaar plotseling vlak in je buurt. Zo als toen met mijnheer en mevrouw Butijn. O, als het toch 's zo met vader was gegaan. Ze moet er gewoon niet aan denken.

Maar dan recht ze haar rug. Het is niet gebeurd gelukkig. Vader had wel een heel zware hersenschudding. En aan die schouder mankeerde ook nogal wat. Dat heeft ze best begrepen, al zeiden ze dat zo niet tegen haar. De eerste dagen had vader flink koorts bovendien en was alles heel erg naar. Maar nu gaat het goed. Heel goed. En als alles zo blijft doorgaan, komt vader misschien in het oude jaar nog weer thuis. Heerlijk. Niet meer voor de Kerst. Dat gaat niet. Dat is wel een beetje jammer natuurlijk. Want Kerstmis zonder vader, dat . . . Maar vader komt weer thuis. Dat is het voornaamste. Ze loopt nu al een poosje in de lange laan die naar het station gaat. Het laatste huis waar ze zijn moet ligt op z'n minst een kwartier lopen buiten het eigenlijke dorp aan deze laan. Een mooi huis is het. Een grote, witte bungalow, die een eindje van de weg af in een boomgaard is gebouwd, dicht bij het station. Nog niet zo heel lang geleden. Een jaar of drie terug. Roosje herinnert het zich nog best. Een nog jonge mijnheer en mevrouw zijn er toen met hun beide kindertjes in komen wonen. Dat waren mijnheer en mevrouw Butijn. Het leek er allemaal altijd even gezellig. En mooi! Echt deftig! Ze liep er zo graag 's een keertje langs, zondags en zo, als ze ging wandelen met vader en moeder of met haar vriendinnetje. Mijnheer Butijn had z'n werk in de stad. Iedere morgen reed hij er in z'n mooie, donkergrijze auto naar toe.

En elke avond kwam hij ook weer zo thuis. Maar als 't mistig was of glad, dan bleef de wagen in de garage en dan nam hij de trein. Hij was altijd erg voorzichtig. Dat zei iedereen. En toen . . ., de vorige zomer in juni, op een prachtige, zonnige dag, is het gebeurd. Niemand begrijpt hoe. Hij moet wel een duizeling hebben gekregen of zoiets en daardoor de macht over het stuur kwijtgeraakt zijn, want er was geen tegenligger en niets of niemand waarvoor hij moest uitwijken. Maar toen is hij pardoes tegen een boom opgevlagen. Z'n vrouw, die naast hem zat, werd uit de wagen geslingerd en was op slag dood. Hijzelf is gestorven terwijl ze hem naar het ziekenhuis vervoerden.

O nee, dat vergeet ze nooit van haar levensdagen meer. Het hele dorp was er zo van onder de indruk. Allebei dood. En die arme, arme kindertjes, die nog zo klein waren en nu zo plotseling tegelijk hun vader en hun moeder moesten missen. Het jongste kindje, het derde, dat in de bungalow geboren was, was nog maar net drie maanden. Iedereen wilde wel alles voor die hummels doen. Maar niemand kon iets doen. Of niets? Ze konden wel voor hen bidden natuurlijk. Vader deed dat aan tafel en de dominee in de kerk en zij 's avonds voor het naar bed gaan. En moeder zei dat dat niet veel leek misschien, maar dat het wel veel was. Het allerbeste wat de ene mens voor de andere kan doen.

Roosje is nu al halverwege de laan. Het begint steeds harder te sneeuwen. Maar daar geeft ze helemaal niets om. Ze vindt het juist leuk. Het lijkt zo mooi. En de weg en het land worden al zo fijn wit.

Haar gedachten zijn intussen nog aldoor bij de kindertjes uit de bungalow. Coenraad en Margreetje en Yvonneke, zo heten ze. Iedereen dacht dat ze wel naar de familie zouden gaan. maar dat is niet gebeurd. Ze wonen nog steeds in hun eigen

huis. Met hun oma, de moeder van hun moeder, mevrouw Ruys. Een vriendelijke, grijze dame is ze.

— M'n oudere dochters wilden allebei wel een van de kindertjes hier in huis nemen. En de vrouw van m'n zoon ook. Alle drie in één gezin ging natuurlijk een beetje moeilijk. Ze hebben allemaal zelf kinderen. Maar ik vond dat ze, als 't maar enigszins kon, bij elkaar moesten blijven. Ze moeten al zo ontzaglijk veel missen. Als ze nu ook nog bij elkaar vandaan gehaald worden. Nee. En daarom ben ik hier maar naar toe gekomen. Het meisje wil gelukkig wel blijven. Nu redden we het samen wel en de kinderen hoeven zodoende tenminste niet ook nog aan een andere omgeving te wennen. Daarom heb ik ze ook niet naar mijn huis in de stad gehaald. Hier horen ze. Zo ongeveer moet mevrouw Ruys het tegen iemand gezegd hebben. En natuurlijk wist vlak daarop het hele dorp het.

Als een klein, rank elfje komt plotseling een schattig, blond meisje op een vuurrode, nog nieuwe autoped aangeraced door de sneeuwbuï. Zomaar, zonder mantel of muts, in een frisblauw Delana-jurkje met pofmouwtjes, een grote, witte strik in het korte haar.

Het is zo'n enig gezicht. Net een heel mooi, levend plaatje, vindt Roosje. Ze kan er haar ogen gewoon niet van afhouden. En wat durft dat kleine ding. Kijk, daar zet ze weer een paar maal flink af. Nu laat ze zich gaan. Ze suist gewoon over de weg.

Het is natuurlijk veel en veel te koud zo en het mag vast niet van haar moeder, bedenkt Roosje, klein, mee-zorgend moedertje in de dop dan. Hoe komt zo'n kind hier helemaal. Er staan hier in de buurt geen huizen. Alleen een eind verderop woont de stationschef. Die heeft trouwens geen kinderen. En verder is er enkel de bungalow.

Het zal . . . , het zal Margreetje Butijn toch niet zijn, denkt Roosje dan plotseling geschrokken. Dat zou . . .
Maar dan ziet ze het al. Het is Margreetje. Ze is natuurlijk weer stilletjes de deur uitgeglijpt. Net als laatst 's een keer. Toen is ze ijskoud helemaal naar het dorp gegaan. Haar oma was dood-ongerust. Zo'n kleine rakker toch ook. Ze is nota bene nog maar vier jaar. Er is hier gelukkig nooit veel verkeer. Maar o, als mevrouw Ruys haar zo meteen weer mist. Roosje bedenkt zich geen ogenblik. Ze moet haar naar huis terugbrengen en zo gauw mogelijk. Ze gaat midden op de weg staan en roept het eerste het beste wat haar hart haar ingeeft. „Ha, die Margreetje. Wat kun jij best steppen, zeg!”

Margreetje blijkt niet ongevoelig te zijn voor lof. Ze remt ogenblikkelijk vakkundig, stopt en zegt glunderend: „Ja, hè? 't Gaat lekker, jô!”

Roosje moet lachen om dat jô. Heeft ze natuurlijk van Coenraad geleerd. Die is zes en op de grote school. En nu weet ze ook meteen wat ze verder moet doen om Margreetje ongemerkt mee naar huis te lokken.

„Je hebt een prachtige autoped,” bewondert ze. „Zo groot en zo sterk met die dikke luchtbanden. Ik zou er ook nog best op kunnen.” En dan vleiend:

„Mag ik er even bij je op? Een klein eindje?”

„Jawel, hoor.” Margreetje ruimt direct grootmoedig een plaatsje voor Roosje in.

„Zullen we 'm dan eerst even draaien? Ik moet net de andere kant op, weet je.”

„Goed.” Margreetje loopt argeloos in de val.

Even later vliegen ze samen langs de weg. Margreetje staat fier voorop, haar handjes stevig om het stuur geklemd.

Roosje stept en stuurt. Regelrecht naar de bungalow toe.

Mevrouw Ruys heeft hen zeker zien aankomen. De deur gaat tenminste al open, nog voordat ze goed en wel voor het stoepje stilstaan.

„Dag, mevrouw,” groet Roosje. En dan, in één adem er achteraan: „Ik kwam Margreetje tegen. En toen dacht ik: ik zal haar maar gauw thuis brengen.”

„Wat ben ik daar blij om,” zegt mevrouw Ruys dadelijk, de schrik, omdat Margreetje opeens weer weg was, nog in haar ogen. „Ik miste haar plotseling en was net het hele huis door geweest om haar te zoeken en daar zag ik jullie aan komen. O kind, wat ben ik je dankbaar. Toe, kom even binnen.”

Binnen. Dat woord klinkt als mooie muziek in Roosjes oren. Binnen in de bungalow. Dat is nu iets wat haar altijd zo prachtig heeft geleken en wat ze steeds zo graag gewild

heeft, maar waarvan ze ook altijd gedacht heeft dat het natuurlijk toch nooit zou gebeuren. Nee, natuurlijk niet. Hoe zou ze er binnen moeten komen. Een uitnodiging voor de kerstzangdienst of een evangelisatiesamenkomst stop je in de brievenbus. En verder . . . , verder niets. Bovendien brengt vader die anders altijd rond. En nu, ineens . . .

„Je hebt toch wel even tijd?” vraagt mevrouw Ruys intussen. „O jawel, mevrouw,” zegt Roosje meteen. Hoe zou ze nu hiervoor geen tijd hebben. Verbeeld je. Al zou ze er een uur te laat voor aan tafel komen en daar straf voor krijgen. Dit ontgaat haar niet.

Ze staat ondertussen al in de ruime hal en volgt mevrouw Ruys, die Margreetje, als is ze bang dat die haar nog eens weer ontglippen zal, stevig bij de hand houdt, een grote, smaakvol gemeubileerde kamer in.

„Kijk, als je hier nu 's even ging zitten,” wijst mevrouw Ruys dan naar een gemakkelijke, pitrieten stoel met vrolijke kussens vlak bij het heel brede en lage raam. „Ja, hoe heet je eigenlijk? Vertel me dat eerst eens,” laat ze er op volgen. „Roosje Pleiter, mevrouw,” antwoordt Roosje direct. En dan, een beetje schalks: „Roosje van de koster zeggen de mensen op het dorp meestal.”

Mevrouw Ruys lacht. „Zo, dan is jouw vader dus koster.” „Ja, mevrouw.” Roosjes ogen dwalen intussen rusteloos naar alle kanten. Wat is het hier mooi!

„Juist. En wat zal ik nu 's gauw even voor je klaarmaken, Roosje van de koster?” vraagt mevrouw Ruys nu olijk. „Een kopje chocola?”

„Alstublieft, mevrouw.” Roosje zegt het glunderend.

„Ikke ook chocola,” commandeert Margreetje meteen.

Maar nu schudt mevrouw Ruys haar hoofd. „Geen sprake van,” zegt ze streng. „Stoute meisjes krijgen geen chocola. Je bent weer zo ondeugend geweest. Je weet best dat je niet

stilletjes mag weggaan. En dan nog wel zonder manteltje. Foei!”

Margreetje slaat prompt haar armpjes om de hals van haar grootmoeder, kijkt haar ernstig aan met haar grote, grijze ogen en belooft dan grif met een allerliefst stemmetje: „Ik doe het nu echt niet weer, oma. Dit was heus het laatste keertje.”

Roosje verbijst met moeite een lach. Dit was heus het laatste keertje. Zo'n kleine aap. Ze vindt Margreetje een schat en zou haar zo haar zin willen geven. Maar oma Ruys laat zich niet vermurwen door de aanhalige maniertjes en de mooie ogen van haar kleindochtertje.

„Natuurlijk moet dit het allerlaatste keertje zijn,” vindt ze. „Maar chocola krijg je niet. Voor straf.”

„Coenraad wel?” vraagt Margreetje direct met een blik op haar broertje, dat net de kamer is binnengekomen.

Mevrouw Ruys aarzelt even. „Ja, Coenraad wel,” zegt ze dan. Meteen verdwijnt ze naar de keuken.

Roosje verwacht niet anders dan dat Margreetje nu zal gaan huilen en is al bij voorbaat bereid haar te troosten. Maar Margreetje piekert daar zelfs niet over. O nee.

„Ik houd niet eens zoveel van chocola,” vertelt ze Roosje. „Ik heb veel liever een ijsje. Of limonade.”

Roosje zit paf. Je moet je maar groot weten te houden. Vier jaar. Zij deed het haar, gelooft ze, niet na. En Henk, die toch al negen is en Dolfje van zeven ook beslist niet. O heden nee. Die zouden een keel opgezet hebben van jewelste. Dat weet ze zo wel.

Margreetje schijnt de zaak van de chocola intussen als afgedaan te beschouwen. „Wil jij m'n poppen eens zien?” vraagt ze lief.

„O ja, graag!” zegt Roosje dadelijk gretig.

„Kom dan maar.” Margreetje pakt Roosje bij de hand en troont haar mee naar de speelhoek.

Als mevrouw Ruys even later binnenkomt met haar traktatie, zitten ze daar gezusterlijk naast elkaar op de grond en bewondert Roosje niet alleen de poppen van Margreetje, maar ook haar poppenhuis, haar poppewagen, haar poppewieg, al de mooie poppekleertjes, haar kacheltje en haar winkeltje. En nog allerlei moois meer. Margreetje haalt de hele speelgoedkast bijna leeg.

Roosje is heel de mooie kamer even helemaal vergeten. Ze waant zich in een speelgoedparadijs en vindt het één nog mooier dan het ander. Wat een prachtige spullen heeft Margreetje. En zoveel. Roosje zucht ervan. Nu komt Coenraad ook nog met z'n schatten aandrigen. Een hele verzameling dinky-toys heeft die. En een elektrische trein. En een groot houten pakhuis. Als de jongens dat 's zouden kunnen zien, denkt ze.

Roosje bewondert alles. En ze speelt maar en vergeet de tijd intussen.

Mevrouw Ruys heeft een paar schemerlampen aangeknipt en is daarna stil bij hen gaan zitten.

Rijn voor de kinderen dat ze opeens zo'n aardig speelkameer radje hebben, denkt ze. Ze wonen hier heerlijk, maar voor de kinderen op deze leeftijd, nu ze behoefte gaan krijgen aan vriendjes en vriendinnetjes, eigenlijk een beetje te afgelegen. Als ze weer wat groter zijn en geregeld naar het dorp kunnen gaan, wordt dat vanzelf wel beter. Maar nu. Ze moet dit meisje straks 's vragen of ze niet 's vaker kan komen.

Het loopt intussen naar vijven. Het wordt al flink schemerig buiten. Ze vindt het zo jammer dat ze de kinderen in hun spel moet storen, maar zo meteen is het donker en Roosje is nog niet dadelijk thuis ook.

„Roosje,” begint ze daarom, „wij willen je hier nog best

een uurtje houden, meisje, maar ik ben bang dat ze bij je thuis ongerust zullen worden als je nog langer wegblijft. Je moest je chocola nu maar even opdrinken en dan naar huis gaan, vind je ook niet?"

Roosje is al opgestaan. Haar ogen vliegen naar de klok. „O, 't is bijna vijf uur!” schrikt ze dan. En met een kleur: „Ik was de tijd helemaal vergeten. Coenraad en Margreetje hebben ook zulk prachtig speelgoed.”

„Je komt maar gauw 's een keertje terug,” noodt mevrouw Ruys vriendelijk.

„Ja, ja!” juicht Margreetje.

En Coenraad vraagt: „Neem je dan je broertjes mee?” Roosje heeft hen onder het spelen door van Henk en Dolfje en ook van Kees-Jan verteld. Maar Coenraad bedoelt natuurlijk Henk en Dolf.

„Als het van je oma mag?” aarzelt Roosje.

„Gerust hoor,” lacht die. „Hoe meer zielen hoe meer vreugd. Dat spreken we een keertje af. Weet je wat, we doen het meteen.” En met een vinger tegen haar neus, nadenkend: „Wacht 's, ja. De volgende week woensdag, zouden jullie dan 's middags kunnen komen?”

„O ja, mevrouw, best. Graag!” Roosje straalt gewoon. Is met dat ook even een fijn vooruitzicht.

„Dan heb ik lekker kerstvakantie,” bedenkt Coenraad plezierig.

Kerstvakantie. Roosje kijkt opeens een beetje geschrokken, zoekend om zich heen. Waar is die laatste uitnodiging nu toch gebleven. Ze weet zeker dat ze 'm nog in haar handen had, toen ze hier binnenkwam. O gelukkig, daar ligt hij op de grond naast de stoel, waarin ze zopas heeft gezeten. Ze raapt 'm meteen op en geeft 'm aan mevrouw Ruys.

„Alstublieft, mevrouw. Die moest ik hier brengen.” En verontschuldiging er achteraan: „Ik was het bijna vergeten.”

„Dat kwam door het spelen,” begrijpt mevrouw Ruys. Ze legt het papier intussen op de tafel. „Ik lees het zo dadelijk wel,” belooft ze. „Ik zal jou nu eerst even uitlaten.” En lachend: „Als je nog langer hier blijft, ben ik straks net zo ongerust over jou als ik het daareven over Margreetje was.” Daar moet Roosje ook om lachen. „Maar ik ben al elf,” vertelt ze dan niet zonder trots.

Ze zijn intussen samen bij de voordeur gekomen.

„’t Is een uitnodiging voor de kerstzangdienst op eerste kerstdag in de kerk,” zegt Roosje dan nog gauw. „’t Is altijd zo mooi. Komt u ook?”

Mevrouw Ruys wil haar hoofd al schudden. Ze gaat immers nooit naar een kerk. Maar dan ziet ze hoe Roosje vol verwachting naar haar kijkt. Roosje heeft Margreetje veilig thuisgebracht. En Coenraad en haar een heerlijk speeluurtje bezorgd. Als zij háár nu een plezier kan doen door dat ene keertje naar de kerk te gaan. Maar ja, wat je belooft moet je doen. En . . .

„Wie weet,” zegt ze dan. „Ik zal er ’s over denken. Je wordt in ieder geval bedankt voor het brengen van de uitnodiging.” Roosje staat nu op de stoep onder de luifel, in het heldere licht van de buitenlamp.

„Ik hoop zo dat u het doet,” zegt ze dan. „’t Is altijd zo prachtig. Allemaal over de Here Jezus en de engelen en de herders en zo.”

II. ALLEEN OP ZIEKENBEZOEK

Een zacht-blauwe lucht, waartegen ieder takje en twijgje van de winters-kale bomen even fijntjes afsteekt. En daaronder een witte wereld in de zon. En in die witte wereld Roosje Pleiter. Roosje van de koster in haar lange, blauwe broek en haar zondagse manteltje, waarvan de capuchon met een vrolijke, rood-groene ruit gevoerd is. Het is de dag voor Kerstmis en ze is op weg naar het station. Haar moeder heeft het vandaag veel te druk om haar vader op te zoeken en daarom mag zij nu gaan. Helemaal alleen. Met de trein. Dat is vanwege de witte wereld. Want de bus stopt bijna vlak voor hun huis en het zou dus eigenlijk veel eenvoudiger zijn om die te nemen. Maar nu het op sommige plaatsen nogal glad schijnt te zijn, vertrouwt moeder het niet half dat ze met de bus gaat. Als de bus 's slipt. Of . . . Moeder ziet altijd zoveel gevaren.

Nu, zij vindt het zo maar wat best. Veel echter om met de trein te reizen. Ze is trouwens nog nooit eerder alleen met de trein gegaan. Maar dat mag niet hinderen. Ze zal zich heus wel redden, hoor. Ze heeft haar Hollandse mond toch zeker bij zich.

Komt ze meteen nog even langs de bungalow. Leuk. Enig dat ze daar woensdag weer naar toe mag. Henk en Dolfje vinden het zo fijn dat ze meegevraagd zijn. Eerlijk gezegd was zij aan de ene kant liever alleen gegaan. Aan de andere kant vindt ze het natuurlijk prachtig voor hen. Maar als Henk

eens lelijke woorden zegt. Dat doet hij zo dikwijls tegenwoordig. Of als Dolfje driftig wordt. Die is altijd zo gauw aangebrand, dat opgewonden standje. Nu, ze zal hun van tevoren in ieder geval maar goed inpeperen dat ze zich behoorlijk moeten gedragen. Verbeeld je, ze zou zich gewoon wegschamen als ze dat niet deden.

Daar is ze al bij het huis van mevrouw Ruys. Ze kijkt! Maar ze ziet niemand. Jammer. Dan gaat ze op haar tenen lopen om zich zo lang mogelijk te maken. Misschien zitten Coenraad en Margreetje weer in de speelhoek, achter in de kamer. Nee, ook niet. Sneu hoor. Enfin.

Ze hoopt toch zo dat mevrouw Ruys morgenavond in de kerstzangdienst komt. Ze heeft er zelf ook zo'n zin in. Even is ze bang geweest dat zij thuis zou moeten blijven om op Kees-Jan te passen. Maar moeder heeft beloofd dat zij er naar toe mag. Fijn!

Het treinritje door de witte sprookjeswereld duurt Roosje eigenlijk veel te kort. Ze heeft een prachtig plekje kunnen krijgen. Een hoekplaatsje naast het raam. En ze kijkt haar ogen eenvoudig uit. Ze kan zich gewoon niet voorstellen dat niet alle passagiers almaar naar buiten kijken. Want vanuit zo'n trein lijkt alles immers nog eens zo mooi. Dat vindt zij tenminste. Zeker omdat je zo lekker hoog zit. En telkens is er iets nieuws te zien. Maar de juffrouw in het hoekje aan de andere kant van het gangpad, die net zo'n mooi plaatsje heeft als zij, zit maar aan één stuk door te breien aan een donkergrijze sok. Zo hard, alsof hij vanmiddag nog af moet. Bâ. Moet je ook maar zin in hebben terwijl je zo heerlijk in een trein zit. Ze kijkt gewoon op noch om. Nou, zij weet wel wat ze liever doet. O zo. Een jongeman met een vlinderstrikje voor, naast die breiende tante, leest zonder ook maar één keer op te kijken. Hij is blijk-

baar zo in het verhaal dat hij verslindt, dat hij z'n hele omgeving vergeten heeft en af en toe hardop lacht. Dat vindt ze eigenlijk wel grappig. Een oude heer in het hoekje tegenover die twee ligt schuin onderuit gezakt en slaapt, z'n mond op een kiertje. Hoe kan hij het. Ze gelooft beslist dat hij ook af en toe snurkt. Maar zeker weet ze dat niet, omdat de trein zo'n kabaal maakt.

Alleen de al wat oudere dame tegenover haar geniet net als zij tot en met van de witte wereld. Van de witte wereld en . . . van Roosje, die maar met haar glinsterende ogen en een rood kleurtje van opwinding om al dit heerlijke, ongewone van het een naar het ander kijkt. Ze heeft zo'n plezier in het kleine ding, voor wie deze rit zo kennelijk een feesttocht is. En als Roosje op een gegeven ogenblik even haar kant opkijkt, lacht ze meteen naar haar.

„Mooi, hè?” zegt ze dan.

„Nou, prachtig!” beaamt Roosje direct uit de grond van haar kleine, warme hart.

En nu zijn ze er. Jammer eigenlijk. Maar toch treuzelt Roosje niet, om zo het verblijf in de trein nog even te rekken. Nee, ze staat in een wip op het perron. De stationsklok wijst kwart voor twee. Het is op z'n minst twintig minuten lopen naar het ziekenhuis. Maar als zij het nu op een sukkeldrafje doet, haalt ze het vast wel in een kwartier. En dan kan ze het volle uur bij vader zijn.

Als een lenig, jong poesje weet ze behendig en vlug tussen de vele reizigers die naar de uitgang en naar de andere perrons drommen, door te glippen. Als een van de aller-eersten gaat ze door de controle. Maar dan blijft ze een ogenblik aarzelend staan. Want daar komen net een paar stadsbussen aanrijden. Ze stoppen vlak voor de uitgang van het station. En de bus die langs het ziekenhuis waar vader ligt rijdt, is er ook bij. Ze ziet dat ogenblikkelijk aan het nummer. Moeder heeft haar geld voor deze bus meegegeven. „Terug kun je wel lopen,” zei moeder. „Dan heb je alle tijd. Maar heen mag je de bus wel nemen. Dan ben je prachtig meteen om twee uur bij vader.”

Zal ze toch? . . . Nee, ze doet het niet. Dan kan er immers niets van haar mooie plannetje komen. Je kunt je geld ten slotte maar één keer uitgeven. Dat weet Roosje al best.

Ze kijkt goed naar links en naar rechts en steekt, zodra er even een kleine rustpauze is in het drukke verkeer, vlug, maar voorzichtig het stationsplein over. Maar zodra ze veilig op het trottoir aan de overkant staat, begint ze te hollen, te hollen. Ze wil er om twee uur zijn. Beslist. Gelukkig maar dat de sneeuw hier van de trottoirs geruimd is. Anders zou ze lang zo vlug niet vooruit kunnen komen.

Ai, gaat daar nu net die brug dicht? . . . Dat zou toch even

een reuze strop zijn. Roosje doet er nog een schepje bovenop. Ja, warempel, de afsluithekken gaan al naar elkaar toe. Maar dat gebeurt heel langzaam. Misschien. Als ze nog even volhoudt. Verschillende grote mensen draven ook, mannen en vrouwen. Als die niet dachten dat er nog een klein kansje was om het te halen, deden ze dat natuurlijk niet.

Roosje loopt wat ze lopen kan. En ja hoor, het lukt. Als laatste glipt ze door de al vrij nauw geworden opening. Gelukkig.

De brugwachter is een gemoedelijk man. „Dat was op het nippertje, zus,” lacht hij.

„Nou.” Roosje kan het amper zeggen, zo hijgt ze van het hollen.

Maar dan krijgt ze de schrik van haar leven. Achter haar sluiten de hekken zich. Dat is natuurlijk voor haar niet erg meer. maar tegelijkertijd gaan die, waardoor ze aan de overkant van het water moet komen, ook potdicht. Vreeslijk. Hoe moet dat nu toch. Als het nu een draaibrug was. Maar deze brug gaat omhoog en . . .

Haar schrik duurt niet langer dan een ogenblik. Want daar doet de brugwachter de hekken nog even op een kiertje open, zodat de andere hardlopers en zij veilig aan de overkant van het kanaal kunnen komen. Maar intussen steekt hij z'n hand op ten teken dat er nu verder werkelijk niemand meer doorgelaten kan worden.

Roosje slaakt een diepe zucht van opluchting. Gelukkig. Och ja, die andere mensen moeten er natuurlijk ook nog allemaal af. Net zo goed als zij. Dom toch, omdat in haar schrik te vergeten.

Daar zijn ze er. Nu gaan de hekken onherroepelijk dicht en de brug zwaait omhoog. Roosje moet even uitblazen. Foei, is me dat rennen. Ze legt haar hand in haar zij. Die steekt! Maar dat mag niet hinderen. Ze heeft het toch fijn gehaald.

Dat scheelt haar zeker vijf minuten. O heden ja, best. Er moet een hele sleep door. Voor het stoplicht aan de overkant ziet ze de stadsbus, die zij had kunnen nemen, staan. Nu is ze die zelfs nog voor. Lekker. Ze heeft er heimelijk plezier om. Je moet maar boffen.

Nu gaat ze gauw weer verder. Anders is al dat gehol ook nog voor niets geweest. Een beetje kalmer nu toch zet ze er de pas weer in. Eigenlijk jammer dat ze zo vlug moet lopen en zo op het verkeer moet letten. Er is zoveel te zien en van alles te beleven. Maar straks haalt ze haar schape wel in. Reken maar. Ze moet voor moeder een paar boodschappen doen na het bezoeken en hoeft pas met de trein van kwart voor vijf naar huis te komen. Om kwart voor vier gaat er ook een die op hun station stopt, maar daarmee verwacht moeder haar niet, vanwege de goedkope kerstaanbiedingen die ze voor moeder moet meebrengen. Moeder heeft een heel lijstje voor haar opgeschreven. „Er expres voor naar de stad gaan doe je natuurlijk niet,” zei moeder. „En de kruideniers en de slaggers hier op het dorp moeten ten slotte ook leven. Maar nu je het eigenlijk zo tussen de bedrijven door kunt meenemen, zou het toch jammer zijn om een ander alleen van die voordeeltjes te laten profiteren. 't Kost al genoeg tegenwoordig, nu vader daar zo lang moet liggen. Het reisgeld telkens. En je neemt wat mee en zo.”

Roosje begrijpt dat allemaal best. Ze is niet voor niets moeders oudste en enige dochter. En dat van dat reisgeld is waar. Dat loopt ontzettend op. Maar dat van iets voor vader meenemen valt genoeg mee, vindt ze. Eigenlijk hoeven ze zelf nooit iets voor hem te kopen. Er zijn zoveel mensen die wat voor vader bij hen brengen. Sinaasappels en appels en druiven. Eau de cologne. Bloemen. Noem maar op. Van alles. Zij heeft nu weer een blik aardbeien bij zich. Dat heeft de vrouw van de groenteboer haar vanmorgen, toen ze stoof-

peren voor moeder kwam halen, gauw in haar handen gestopt.

„Voor je vader, hoor! Met onze hartelijke groeten. Hij moet maar gauw weer beter worden en thuiskomen. We denken genoeg aan 'm, maar we kunnen zo moeilijk uit de zaak om 'm zelf eens op te zoeken. Als het ziekenhuis nu nog hier in het dorp stond. Maar de reistijd komt er altijd bij, hè? Nee, wij kunnen echt niet. En jullie gaan toch, hè?”

Dat zei ze. O, de mensen leven allemaal zo met vader en hen mee.

„Ik wist niet dat we zoveel vrienden hadden,” zei moeder laatst tegen de dominee en toen had moeder tranen in haar ogen.

„Nu ervaart u iets van de gemeenschap der heiligen, mevrouw Pleiter,” vond de dominee toen en hij keek daarbij zo blij. Zij zat erbij, maar ze begreep niet wat de dominee daarmee bedoelde. Wat of dat betekende. Later heeft ze het aan moeder gevraagd.

„Dat betekent,” vertelde moeder toen, „dat we nu echt mogen zien dat we als kinderen van dezelfde Vader bij elkaar horen. En dat, als de een het moeilijk heeft, de ander hem probeert te helpen en te troosten. Dat er een band is tussen de mensen die in de Here Jezus geloven.”

Roosje heeft intussen niet stilgestaan. En net als de klok van de hoge toren, die in de buurt van het ziekenhuis staat, twee zware slagen laat horen, staat ze voor het ijzeren hek dat de ziekenhuistuin in z'n mooi sneeuwtenue van de weg scheidt. Het is me daar een drukte van belang. Het loopt maar aan. De mensen die daar met karren vol fruit en manden met bloemen staan, rode tulpjes en ... en ..., ja, kerstrozen zijn dat, die kent ze van een plaatje, die mensen doen goede zaken. De mannen van de rijwielstalling lopen af en aan om fietsen aan te pakken en van een nummer te voorzien

om ze daarna weg te zetten in de rekken. Verschillende bezoekers hebben overigens blijkbaar geen dubbeltje voor het bewaren van hun karretje over. Of het duurt hen te lang eer ze het op die manier kwijt zijn. Ze zetten het tenminste maar gauw-gauw op slot en tegen het hek aan. Auto's parkeren aan de overkant. Enkele rijden door een ander hek dan dat waardoor de bezoekers naar binnen moeten, het ziekenhuisterrein op. Auto's met het rode slangetje, het esculaap-teken achter de voorruit. Auto's van dokters. O, en daar stopt de stadsbus. Roosje, die een ogenblik belangstellend naar heel het drukke gedoe hier heeft staan kijken, loopt plotseling vlug verder. Verbeeld je, dat de mensen die uit die bus stappen, haar nu toch nog voor zouden komen. Dat mag niet gebeuren.

Tussen mannen, vrouwen en kinderen, bloemen en pakjes en zakken fruit in hun handen, bereikt ze de ingang van het ziekenhuis. Nu moest je meteen mogen doorlopen, denkt ze. Maar dat mag beslist niet. De portier hier is streng en zonder kaart krijgt niemand ook maar een schijn van kans om hem te passeren. Roosje weet dat wel. En daarom gaat ze maar gehoorzaam in de rij staan voor het loket, waarachter een juffrouw zit die de kaarten uitreikt en ze wacht, inwendig niet al te geduldig, haar beurt af.

De rij is al vrij lang. Maar de juffrouw kent het klappen van de zweep en vlug werkt ze de zaak af. De meeste mensen krijgen meteen een kaart. Maar een heel enkele heeft pech. Ook een lange jongeman. Twee anderen zijn hem voor geweest en omdat de patiënten van niet meer dan twee personen tegelijk bezoek mogen hebben, wordt hij vriendelijk naar de wachtkamer verwezen. „Ik bel zo meteen wel even. Dan moet een ander terugkomen en krijgt u een beurt.”

„Dank u.” De jongeman gaat op een van de lange banken zitten.

Roosje vindt het echt sneu voor hem. Maar de jongeman neemt de dingen zoals ze nu eenmaal zijn. Hij haalt rustig een krant uit z'n binnenzak en begint met lezen de tijd te verdrijven.

De dame, die vlak na hem komt, treft hetzelfde lot. Maar die reageert heel anders. Ze kijkt zo nijdig als een spin en bedelft de lokettiste verontwaardigd onder een stortvloed van boze woorden.

Roosje schrikt ervan. Hoe zal dit aflopen? . . .

Maar de juffrouw achter het loket trekt er zich geen sikkepitje van aan. Ze zegt rustig: „Wij zoeken hier het belang van de patiënten, mevrouw.” En dan, als is die dame al verdwenen, tegen de man die achter haar staat, vriendelijk: „En u komt voor . . .?”

Roosje kijkt haar vol bewondering aan. Hoe durft ze tegen zo'n deftige dame. Maar ja, gelijk heeft ze.

De boze mevrouw moppert intussen nog wat na en gaat dan ten slotte toch maar, al is het makkend, bij de jongeman in de wachtkamer zitten. En dan staat Roosje opeens vooraan. Gauwer dan ze verwacht heeft.

„H. Pleiter, alstublieft,” zegt ze beleefd.

In een mum van tijd heeft de juffrouw een kaart uit een kaartenbak gehaald en duwt 'm Roosje in haar handen.

„Asjeblijft,” zegt ze vriendelijk.

„Dank u wel.” Roosje is nu in een wip langs de portier en loopt dan doelbewust verder. Ze hoeft niets te vragen. Ze weet precies waar haar vader ligt.

Ze moet eerst een eindeloos lijkende, lange gang door. En dan maar trappen lopen, jongens. Vader ligt op de bovenste verdieping. Moeder vindt dat vreselijk en is altijd buiten adem als ze eindelijk boven is. Maar zij vindt het juist leuk. Je kijkt zo enig over de stad door de ramen van die bovenste

gang. Een daken als je vandaar ziet. Geweldig. Ongelooflijk gewoon.

Onwillekeurig loopt Roosje op haar tenen. Verschillende mensen praten. Sommigen gewoon hardop. En enkelen zelfs luid. Ze begrijpt eenvoudig niet hoe ze durven. Overal staan immers bordjes met „stilte”. En iedereen die in een ziekenhuis komt, weet toch zeker zelf ook wel dat achter eigenlijk elke deur die je voorbij komt, zieken liggen. Als ze nu nog flúisterden.

Daar is ze bij de eerste trap. De treden zijn breed en lopen gemakkelijk. Eigenlijk is het een heel trappenhuis dat ze moet afwerken. Roosje doet het vlug. Af en toe bij twee treden tegelijk. Ze haalt verschillende mensen in en loopt ze voorbij. Een paar leerling-verpleegsters komen net naar beneden. Ze heben zo'n pret samen.

Roosje blijft even staan om hen na te kijken. Die verpleegsterskleren staan zo leuk, vindt ze. Die grijsblauwe jurken en die witte schorten. Maar vooral die vlotte, witte mutsjes. Een uniform noem je dat, zei moeder laatst. Of een verpleegsterskostuum. Nu, om die uniform of dat kostuum, hoe deftig je dat dan ook maar noemt, zou zij later bijna ook verpleegster willen worden. Maar verder. Nee, hoor. Haar niet gezien. Altijd bij zieke mensen moeten zijn. Bij heel ernstige patiënten vaak. Ze zou het nooit kunnen. Dat weet ze zo wel.

Nu is ze eindelijk boven. Vlug loopt ze de gang op, kijkt opletend naar de nummers op de verschillende deuren. 62, 65, 68 . . . , 70, 71, 72. Ja. Hier moet ze zijn. Op nummer 72 ligt vader.

Ze geeft een bescheiden tikje op de deur en stapt dan meteen naar binnen. Ze glundert al bij voorbaat. En haar ogen gaan ogenblikkelijk naar het bed dat vlak om de hoek van de deur staat, vaders bed.

Vader heeft natuurlijk al liggen uitkijken. Hij ziet haar direct.

„Vader!” Ze geeft haar vader voorzichtig een kus op z'n voorhoofd.

„Roosje! Wat fijn dat je er bent, kind. Thuis alles goed?” Vader Pleiter's stem klinkt zo blij.

„O ja, vader. Best. Van allemaal de groeten natuurlijk.” Roosje pakt intussen voorzichtig de stoel die aan het voeteneind onder het bed geschoven is en gaat in het „gangetje” ernaast gezellig dicht bij haar vader zitten. Ze knikt onderwijl vriendelijk tegen de beide andere patiënten, die de kamer met haar vader delen. Een oude heer, die nu al langer dan een half jaar op het plaatsje voor het raam ligt en een jongeman, die een dag of wat terug plotseling z'n blindedarm heeft moeten missen. Die heeft zij nog niet eerder gezien, maar moeder heeft over hem verteld. Ze hebben geen van tweeën nog bezoek. Maar net als Roosje zich goed en wel geïnstalleerd heeft, gaat de deur tweemaal kort na elkaar opnieuw open. Een grote, fors-gebouwde dame komt bij de jongeman en een klein, oud vrouwtje met een allervriendelijkst rimpelgezichtje bij de oude heer op bezoek. Fijn, denkt Roosje, nu hebben ze alle drie wat.

Vader Pleiter en Roosje hebben een heerlijk uurtje met z'n beidjes. De tijd vliegt om. Ze hebben ook zoveel te praten samen. En 't is zo fijn dat ze nu weer zo gezellig kunnen babelen. In de eerste weken toen vader hier lag, zaten ze meestal maar stil naast vaders bed, omdat alles hem in die tijd eigenlijk te druk was aan z'n hoofd.

Roosje vertelt ook van haar bezoekje in de bungalow. En dat zij daar nu woensdagmiddag met Henk en Dolfje mag komen spelen. „En dat komt nu eigenlijk door die uitnodiging voor de kerstzangdienst,” zegt ze ten slotte. „Anders

was ik daar nooit gekomen. En dan had ik Margreetje daar niet zien stappen en zo.”

Haar vader knikt. „Alle dingen, ook de kleinste, worden bestuurd,” zegt hij dan. „Toeval bestaat niet. Zul je dat goed onthouden, Roosje, heel je leven lang?”

„Ja, vader,” belooft Roosje prompt. Maar wat is vader nu opeens ernstig. Vader . . .

„Ik ben erg blij dat je gevraagd hebt of mevrouw Ruys ook komt morgenavond,” begint haar vader dan weer. „Ik houd altijd zoveel van die kerstzangdienst. Wat zou ik er morgen ook graag weer bij zijn. Al die mensen die anders eigenlijk nooit in een kerk komen en daar dan zitten en van onze Here Jezus horen. Al zou er maar één door tot de Heiland komen, denk ik dan. Je weet toch wel, Roosje, dat het daar uiteindelijk om begonnen is? Mensen tot de Here Jezus proberen te brengen?”

Roosje knikt hevig. O ja, dat weet ze best. Daarom hoopt ze ook zo dat mevrouw Ruys zal komen. Wie weet . . .

„Ik bid ook altijd veel voor die dienst,” gaat haar vader dan verder. „Nu, dat kan ik hier gelukkig ook doen.”

Roosje luistert stil. Er voor bidden. Dat kan zij immers ook.

En dat zàl ze. Ze neemt het zich meteen vast voor. Vragen of mevrouw Ruys toch vooral komen mag. En nog allerlei mensen meer. Maar ze zegt dat niet. Dat kan ze niet. Ze vindt het zo raar om zo iets te zeggen.

„Ik vind het zo mooi, dat jij, nu ik het niet kon doen, al die uitnodigingen hebt rondgebracht,” begint haar vader dan opnieuw. „Je hebt er misschien helemaal niet bij stilgestaan en alleen maar gedacht: ik doe het voor vader. Maar eigenlijk deed je het voor de Here Jezus, weet je dat wel? Want de Here Jezus heeft gezegd dat we alle mensen van Hem moeten vertellen. En nu heb jij ze uitgenodigd om in de kerk te komen om daar van Hem te horen. Ook dat eenvoudige rondbrengen van die papiertjes is werken in Gods Koninkrijk, kind. En dat heb jij nu mogen doen. Ik ben daar zo dankbaar voor.”

Roosje zit muisstil daar in dat smalle gangetje naast haar vaders bed. En ze wordt plotseling zo blij van binnen. Nee, daar heeft ze werkelijk geen ogenblik aan gedacht. Ze deed het voor vader. Maar als het nu eigenlijk voor de Here Jezus was, wat is dat dan mooi. Ze vindt het heerlijk dat vader zo . . ., zo ernstig met haar praat. Alleen, ze weet niet goed wat ze daar nu op terug moet zeggen.

Maar haar vader vindt het blijkbaar ook helemaal niet nodig dat ze er iets op antwoordt. Hij begint opeens over een heel ander onderwerp: haar kerstrapport.

Roosje grabbelt meteen in de grote tas, die naast haar op de grond staat. „Nu zou ik toch nog bijna vergeten het u te laten zien en ik heb het nog wel expres voor u meegebracht,” zegt ze intussen. Ah, daar heeft ze het. Ze geeft het meteen aan haar vader. Die bekijkt het rustig en nauwkeurig. „Fijn, meid, dat die onvoldoende voor rekenen weg is, hè?” zegt hij dan blij. „Zie je wel dat je het wel kunt.”

Roosje lacht gelukkig. „Voor schrijven heb ik ook een punt meer,” vertelt ze dan een klein beetje trots.

„Ja, dat zie ik net. En voor handwerken. Prachtig, hoor! Ik ben best tevreden. Ik vind het een mooi rapport.”

Een verpleegster steekt haar hoofd om 't hoekje van de deur. „Het is tijd, dames,” waarschuwt ze niet al te vriendelijk.

„Jammer,” vindt Roosje. „'t Was net zo gezellig.” Maar ze staat toch dadelijk op en zet haar stoel alvast weer netjes op z'n plaats terug. Bij deze zuster durft ze niet te proberen er nog vijf minuutjes aan te lijmen, zoals bij die kleine donkere, die hier de vorige keer, toen zij hier met moeder was, dienst had. Die vond ze zo aardig.

„Is deze zuster wel goed voor u?” vraagt ze zacht en een tikkeltje bezorgd, als ze zich over haar vader heenbuigt om hem gedag te kussen. „'t Lijkt zo'n kwade.”

Maar haar vader lacht haar geruststellend toe. „Dat valt genoeg mee, hoor. Ze is best voor me. Maak je daarover heus maar geen zorgen. Ze is een puike verpleegster. Maar ze houdt van orde en regel.” En met een lachje van verstandhouding: „Net als ik.”

Nu lacht Roosje ook. Ja, dat doet haar vader zeker. Te laat aan tafel komen of nog even blijven spelen als vader roept dat het bedtijd is, is er thuis niet bij. O heden nee.

Er komt opeens een ondeugende twinkeling in Roosjes donkere ogen. „Dan past u prachtig bij elkaar,” vindt ze.

Haar vader dreigt haar lachend met z'n vinger. „Jou rakker,” zegt hij dan.

III. IN DE STAD

Blij, omdat het met haar vader zo goed gaat en een beetje parmantig bovendien, omdat zij hier nu al zo goed de weg weet in dit grote ziekenhuis en er voor het eerst helemaal alleen een bezoek heeft gebracht, loopt Roosje even later de lange bovengang opnieuw af. Ze doet het weer op haar tenen, maar nu langzaam, om zo lang mogelijk van dit voor haar zo vreemd-mooie uitzicht op al die nu wit besneeuwde daken van de stad te kunnen genieten. Maar daarna tript ze vlug de trappen af, gaat de benedengang door, geeft netjes haar kaart bij het loket aan de portier af en dan staat ze weer buiten. Even ademt ze heel diep de frisse winterlucht in, daar in die grote, grote tuin. Ze zuigt er haar longen mee vol. Heerlijk. In zo'n ziekenhuis ruikt het toch altijd maar een beetje akelig, vindt ze.

't Is nu net drie uur. Over zeven kwartier hoeft ze dus pas in de trein te zitten. Ze heeft nog een zee van tijd. Fijn. Wat zal ze nu eerst gaan doen? In het stadspark is het nu natuurlijk sprookjesachtig mooi, met al die sneeuw. Dat wil ze beslist nog even doorwandelen. Ze moet dat boodschappenlijstje voor moeder afwerken. En dan nog even voor zichzelf . . .

Vooruit, ze gaat eerst die boodschappen voor moeder maar gauw doen. Dan is ze daar alvast mee klaar. Naar Jan de Vries moet ze en naar . . . Hoe heet die slager nu toch ook maar weer. Nu vooruit, dat doet er ook niet toe. Ze weet gelukkig

wel waar hij woont. Op de hoek van die korte, drukke winkelstraat, midden in de stad. Spoor. O ja, nu weet ze het opeens weer. En voor Jan de Vries moet ze op de Marktstraat zijn. Dat is een zelfbedieningszaak, zei moeder. Ze is nog nooit eerder in zo'n winkel geweest. Die heb je bij hen op het dorp nog niet. Maar ze ziet er helemaal niet tegenop om er naar toe te gaan. O heden nee. Ze vindt het juist leuk. Weer 's wat anders. Moeder heeft verteld hoe het toegaat in zo'n zaak. 't Zal best loslopen. En anders helpen ze haar wel, hoor. Als je het toch vriendelijk vraagt.

Dan lacht ze opeens daar in haar eentje midden in die grote stad. Corrie moest haar hier eens zien lopen. Corrie woont naast hen en is haar vriendin.

„Hoe durf je, heel alleen met de trein naar de stad,” zei ze vanochtend nog. „En dan naar dat enge ziekenhuis. Ik zou voor geen geld in m'n eentje gaan. O gunst nee. Ze kregen mij er nog met geen stok naar toe. En naar zo'n winkel waar je jezelf maar redden moet evenmin. Nee, hoor. Voor nog zoveel niet.”

Roosje blijft opeens staan en kijkt, aandachtig luisterend, om zich heen. Ze hoort muziek. Maar waar komt die vandaan? . . . O, kijk, daar op dat pleintje, een eindje die zijstraat in, staat een draaiorgel. En het speelt kerstliederen. Wat enig. Een heleboel kinderen en ook enkele grote mensen staan er omheen te luisteren. Verschillenden zingen de versjes mee. Roosje loopt er meteen naar toe. Daar moet zij ook bij zijn. Bij hen op het dorp komt maar 's een heel enkel keertje een draaiorgel en dat speelt dan allerlei vrolijke wijsjes. Erg leuk, hoor. Maar zùlke versjes. Die heeft ze nog nooit op een draaiorgel gehoord. Dat dat kàn.

„Komt allen tezamen” is net uit. Dat klonk toch zo mooi. O, en nu beginnen ze met: „Heerlijk klonk het lied der eng'len”. Dit moest vader kunnen horen, denkt ze. Nu, wie weet. Zo

heel ver van het ziekenhuis vandaan zijn ze hier niet. Misschien gaan ze er straks wel naar toe.

Ze blijft staan luisteren tot ook dit lied uit is. Dan rijdt het orgel verder. Net in de tegenovergestelde richting van die zij moet hebben. Jammer. Ze zou er best een poosje achteraan willen lopen, zoals al die andere kinderen doen. Maar dat kan niet. Dan komt ze niet op tijd klaar met haar boodschappen.

Het is tegen vieren als ze moeders lijstje heeft afgewerkt. Bij de slager moest ze heel lang wachten. Daar was het dan toch wel zo verschrikkelijk druk. En bij Jan de Vries ging het winkelen met dat leuke mandje dat ze zomaar mocht pakken, hoewel ze toch nog wel even moest vragen waar verschillende dingen lagen, vlot genoeg. Maar bij de kassa duurde het daar toch ook nogal een poosje. Enfin, dat is nu tenminste klaar . . . In de meeste winkels branden intussen de lichten al. Het staat zo gezellig. En wat zijn de etalages hier allemaal prachtig met al dat rood en wit en die kerstklokken en zilveren slingers en noem maar op. De ene is nog mooier dan de andere. Ze raakt er gewoon niet op uitgekeken. O, die banketbakker heeft nota bene een kerk gemaakt, helemaal van suiker. Schitterend. Om zoiets te kunnen. Er binnenin brandt licht. Dat schijnt door de rode raampjes naar buiten. Prachtig. Dat moesten de jongens eens kunnen zien. Bij hen op het dorp doen ze ook hun best om zo met sint en nu weer met de kerst wat moois van hun winkels te maken. Maar de etalages daar kunnen niet halen bij deze hier in de stad. Och heden, op geen stukken na. Ze zou er hier uren naar kunnen kijken.

Maar nu moet ze toch allereerst haar eigen boodschap gaan doen. Als ze vlug slaagt, kan ze daarna altijd nog wel even winkels kijken. Het stadspark ligt op haar weg naar 't sta-

tion. Als ze dat doorgaat, loopt ze alleen maar een klein stukje om. Zoveel tijd neemt dat niet. Waar zou je die dingetjes eigenlijk kunnen kopen. Wacht 's, ze gaat eerst 's vragen in de „Ameh”. Daar is alles altijd zo goedkoop. En het goedkoopste adres moet ze hebben. Ze heeft niet meer dan haar busgeld. Precies afgepast vijftien centen.

Daar begint het carillon van het stadhuis te spelen. Ook al een kerstlied. Wat mooi toch. Roosje geniet tot en met. Ze loopt nu in een van de drukste winkelstraten van de stad. De trottoirs zien zwart van de voetgangers. Maar ze zijn breed en Roosje weet handig tussen al die zich haastende mensen door te scharrelen, zodat ze toch vlug genoeg opschiet.

Ah, daar is de „Ameh” al. Door de draaideur glipt ze gauw naar binnen. Als ze nu maar wist hoe die dingen heten. Nu, vooruit, ze zal het die juffrouw wel uitleggen. Maar op welke afdeling zouden ze ze verkopen? Allicht bij de kaarsen en zo. Daar zal ze eerst maar 's naar toe gaan. Ze zal maar dadelijk aan iemand vragen waar die afdeling is. Anders kan ze misschien nog tijden lopen zoeken.

Alle mensen, wat is het hier vol. En benauwd. En al die winkeldames hebben het even druk. Wie zou nu toch 's heel even tijd voor haar hebben?

Ze kijkt zoekend om zich heen. En dan licht haar hele gezicht plotseling op. Ze hoeft niemand meer lastig te vallen. Want vlak achter haar is een hele toonbank vol kerstartikelen. Papieren lopers en servetten, onderzetjes, kaarsenstandertjes, kaarsen, kerstkaarten.

Roosje stevent er meteen vastberaden op af en weet vlug vooraan te komen. Ze houdt de beide jonge meisjes die hier helpen goed in 't oog. Zodra er een van hen tweeën klaar is met een klant zal ze haar aanklampen. Ze hoopt in stilte hevig dat die kleine dikkerd het eerst te spreken zal zijn. Die

lijkt haar veel aardiger dan die lange, slanke. Die heeft zulke gekke lange oorbellen. En knal-rood geverfde lippen. En ook nog vuurrood gelakte nagels nota bene. Ba, ze vindt het gewoon vies. Net zo'n opschepster lijkt haar dat. Nee, helemaal niet leuk.

Natuurlijk gaat de meneer die zij helpt eerder weg dan de dame, die almaar meer bij de andere verkoopster bestelt. En dan spreekt Roosje haar toch maar aan. Ze heeft per slot geen tijd te verliezen.

„Juffrouw, hebt u ook . . . , ja, ik weet niet hoe ze heten, maar het lijken net ijzerdraadjes met bovenaan wat grijs spul er omheen. Dat grijze goed moet je met een lucifer aansteken en dan heb je opeens vuurwerk. Allemaal snoezige, kleine sterretjes.” Roosje, als is ze bang dat de juffrouw haar geen tijd zal gunnen om haar hele verhaal af te steken, ratelt het gewoon af.

Maar de verkoopster luistert goed naar haar en begrijpt haar best. „Wunderkerze, bedoel je,” weet ze direct. „Kijk, deze.” Ze neemt er meteen een uit een langwerpige pakje. „Wonderkaarsen kon je ook zeggen.”

Roosje vergeet helemaal dat ze dit geen aardige juffrouw vond daarnet. Haar ogen stralen.

„Ja, die bedoel ik,” zegt ze blij. „Hoeveel kosten ze?”

„Drie pakjes voor een dubbeltje,” vertelt de juffrouw. Roosje rekent snel. Drie pakjes voor een dubbeltje. Dat wordt dan anderhalf pakje voor vijf cent. Voor vijftien cent krijgt ze dus vier en een half pakje. Als ze tenminste halve pakjes verkopen.

Zal ze ze maar meteen nemen? . . . Maar dat andere grote warenhuis is hier dicht in de buurt. En als ze daar nu 's vier pakjes voor een dubbeltje geven? Dan heeft ze er zes. Zo'n „kaarsje” is zo gauw opgebrand. Dat weet ze nog zo goed van

verleden jaar bij Corrie thuis, toen de tante van Corrie ze had meegebracht.

„Dank u wel,“ zegt ze opeens en verdwijnt dan vastbesloten vlug tussen de mensen. Ze gaat ook in die andere zaak vragen. Daar is het ook niet duur, zeggen ze. En je kunt nooit weten.

De juffrouw achter de toonbank kijkt haar, omdat ze zo plotseling en zo haastig de aftocht blaast, een ogenblik verbaasd na. Maar dan is er meteen alweer een nieuwe klant die haar aandacht vraagt.

Intussen haast Roosje zich naar het andere warenhuis. Daar moet ze wel een paar maal vragen eer ze bij de goede afdeling belandt. Maar daar geeft ze helemaal niet om. Een enige zaak vindt ze dit. Overal hangen geweldige kerstklokken. En midden in de winkel staat een kanjer van een prachtig versierde kerstboom. Zo'n reus van een kerstboom heeft ze nog nooit eerder gezien. Nergens. Ze kijkt haar ogen uit.

Wat een heerlijke middag heeft zij toch. En morgen Kerstmis. En kerstzangdienst. En vader komt, als alles zo blijft doorgaan, beslist voor oudejaarsdag nog thuis, zei vader zopas. En woensdag naar de bungalow. Allemaal fijne dingen om je op te verheugen. O, alles is nu even heerlijk. Ze treft het hier ook zo, want juist floepen alle elektrische kaarsen in de boom aan en nu glinstert al het moois dat er in hangt nog eens zo prachtig. O, en er onder liggen allemaal keurig verpakte dozen en doosjes. Dat moeten natuurlijk kerstgeschenken voorstellen.

In deze zaak is het al even druk met kijkende en kopende mensen als in de „Ameh“. De meesten zijn bepakt en bezakt. Heerlijk om maar raak te kunnen kopen, denkt Roosje opeens even een tikkeltje jaloers. Iedereen in zo'n stad lijkt wel rijk te zijn. Heel anders dan zij met haar vijftien zuinig uitgespaarde centjes. Maar vooruit, kijken kost gelukkig niets. En

zij heeft nu toch zeker ook een heleboel lekkere dingen in de tas. O zo.

Bij deze toonbank hoeft ze gelukkig niet zo'n lang verhaal af te steken. Ze kent nu de naam van de verrassing die ze mee naar huis wil nemen.

„Heeft u ook wonderkaarsen, juffrouw?” vraagt ze direct.

„Jawel,” zegt de verkoopster. „Deze bedoel je.” Ze laat haar meteen een pakje zien.

Roosje knikt. „Ja die bedoel ik. Hoe duur zijn ze, juffrouw?”

„Twee pakjes voor een dubbeltje,” vertelt de verkoopster.

Twee pakjes voor een dubbeltje. Dat valt Roosje tegen. Dat is dus maar drie voor vijftien cent.

Ze is dadelijk besloten. Nee hoor, hier koopt ze niet. Dan maar weer naar de „Ameh” terug.

„Hoeveel wou je gehad hebben?” vraagt de juffrouw intussen.

Nu krijgt Roosje een kleur. Ze wordt, iets heel ongewoons voor haar, opeens verlegen. Maar ze heeft ook een gevoel alsof al de mensen om haar heen plotseling naar haar kijken. En ze wil er immers helemaal niet een hebben. Ze durft dat nu ineens bijna niet meer te zeggen.

„Ik . . ., ik wou . . ., ik wou alleen maar graag weten hoeveel ze kosten,” hakkelt ze.

„Nou, dat weet je dan nu, hè,” lacht de verkoopster. „Twee pakjes voor een dubbeltje.”

„Ja, dank u wel.” Roosje staat opeens even in tweestrijd. Deze juffrouw is zo aardig. Zal ze toch bij haar kopen? . . . Maar ze wil immers ook zo graag zoveel mogelijk waar hebben voor haar geld. En — ze ziet het tot haar opluchting —, de verkoopster helpt intussen alweer iemand anders. Die schijnt er niets om te geven dat ze, zonder iets te kopen, weer verdwijnt. En geen mens let op haar. Dat heeft ze zich daarnet zeker maar verbeeld.

Ze gaat er meteen haastig vandoor. Vijf minuten later staat ze weer in de „Ameh” voor de juffrouw met de lange oorbellen.

Die herkent haar nota bene. Dat had Roosje niet verwacht. „Zo, ben je daar nog eens?” vraagt ze vriendelijk.

Roosje knikt. „Ja. Mag ik vier en een half pakje van die wonderkaarsen?” vraagt ze dan.

En kijk 's, hoe deze verkoopster nu meevalt. „Vier en een half pakje,” herhaalt ze. „Dat kan eigenlijk niet. Ze gaan per drie pakjes. Of één pakje voor vier cent, weet je.” Roosjes gezicht betreft. „Ik heb precies vijftien cent,” vertelt ze dan eerlijk. „En ik dacht: dat is dus net genoeg voor vier en een half pakje.”

De juffrouw lacht. Ze heeft plezier in Roosje. Dat zie je aan haar hele gezicht. „Ja, dat klopt als een bus,” vindt ze. En dan: „Je hebt zeker wel een mooi cijfer voor rekenen op school.”

„Nou, mooi,” komt Roosje olijk. „Net voldoende. Meer niet, hoor. En op het vorige rapport niet eens.”

„Dat had ik niet gedacht, hoor,” zegt de verkoopster. „Dan geeft die meneer van jou beslist veel te lage cijfers. Vertel hem maar gerust dat ik dat gezegd heb. En jij krijgt van mij vier en een half pakje kaarsjes.”

Dat die juffrouw zo aardig is. Dat had ze nooit gedacht. Het leek haar nog wel zo'n grote opschepster met haar rode lippen en gelakte nagels.

„Dank u wel, juffrouw,” zegt ze blij, als ze haar schat in ontvangst neemt. En spontaan er achteraan: „En nu ben ik intussen ook nog wel naar een andere winkel geweest, omdat ik dacht, dat ze daar misschien nog goedkoper zouden zijn.”

De verkoopster schatert opeens van 't lachen.

Roosje kijkt haar een beetje onthutst aan. Heeft ze nu zoiets raars gezegd?

Maar de juffrouw zegt: „Ik vind jou een leuk kind. Prettige kerstdagen, hoor!”

„Dank u. Van 't zelfde, juffrouw,” herhaalt Roosje dan de woorden, die ze haar vader en haar moeder bij dergelijke gelegenheden vaak heeft horen zeggen. „Dag, juffrouw.”

De verkoopster kijkt Roosje nog heel even na, zoals ze daar tussen de mensen doorschiet. Maar dan verliest ze haar opeens uit het gezicht en is er ook meteen alweer een andere klant die haar aandacht vraagt.

Roosje is intussen, de wereld te rijk, al op weg naar 't station. Voor etalages bekijken is er nu geen tijd meer. Maar dat geeft niet. Wat zullen ze thuis morgen opkijken als zij zo'n wonderkaars aansteekt! Henk en Dolfje! En moeder! Ze heeft er nu al zin in hun gezichten te zien.

Vanavond stopt ze de pakjes meteen onder haar hoofdkussen. Dat lijkt haar het veiligste plekje. En als de jongens dan morgen naar bed moeten, zal ze hen verrassen. Dat heeft ze al lang bedacht. Dan zal ze zeggen: „Moeder, mogen ze nog heel even beneden blijven? Ik heb nog iets.” Verder niets. Nu, dat mag natuurlijk wel. 't Is morgen ten slotte Kerstmis. En dan haalt ze ze vlug van boven. En als ze dan weer in de gang is, zal ze roepen: „Doen jullie het licht even uit?” En dan zal ze er gauw één aansteken en er de donkere kamer mee instappen. O, enig zal het zijn. Ze verkneutert zich al bij voorbaat van de pret.

Ergens midden in de straat wijst een grote verlichte klok, die voor een horlogewinkel is aangebracht, halfvijf. Roosje ziet het met een kleine schrik. Wat is dat half uur omgevlogen. Ik laat het park toch niet schieten, denkt ze vlak daarop koppig. Dat móet ik even zien. Dan maar weer hollen.

Ze begint meteen te draven. Vlug gaat dat hier intussen niet met al die mensen. Toen ze naar 't ziekenhuis ging, kon ze

meer de buitenkant van de stad houden. Daar was het niet half zo druk. Daardoor kon ze veel gauwer opschieten.

Ze loopt ondertussen wat ze lopen kan. Af en toe wipt ze zelfs even, gevaarlijk genoeg, van het trottoir op de rijweg, om maar vlugger vooruit te komen. Och heden, daar zijn stoplichten. 't Is waar ook. Moet ze ook nog een klein ommetje maken. Maar lang wachten hoeven de voetgangers meestal niet gelukkig. Ze treft het nu ook nogal. Er staat al een heel stelletje mensen bij de oversteekplaats hèt moment af te wachten en zodra het auto- en rijwielverkeer een beetje „luwt”, waagt ze het met hen haastig naar de overkant te lopen. Fijn, dat heeft eigenlijk geen extra tijd gekost, vindt ze tevreden. Maar een eindje verderop is een brug, bedenkt ze dan met nieuwe schrik. Als die nu maar niet net z'n hekken gaat sluiten als zij er aan komt zoals die andere vanmiddag. Want dan kan er beslist niets meer komen van dat loopje door het park. En dat zou toch verschrikkelijk jammer zijn.

Ze haast zich intussen maar steeds voort. Haar boodschapentas begint aardig zwaar te wegen. Ze „verhuist” 'm van haar ene hand naar haar andere. Telkens opnieuw. Maar dat helpt niet al te veel. Eigenlijk alleen de eerste ogenblikken, omdat die hand dan nog wat minder moe is. Maar de tas zelf blijft ten slotte even „gewichtig”.

Ah, daar is de brug. En ze heeft lekker geluk. Ze kan er zo over. Is dat even boffen. Maar als ze veilig aan de overkant van het kanaal is, blijft ze opeens besluiteloos staan. Ze moet nu een eindje rechtsaf als ze door het park wil. Dat weet ze wel. Maar de hoeveelste zijstraat moet ze dan ook maar weer ingaan? De tweede of de derde? Ze weet het plotseling niet meer. En ze mag zich niet vergissen. Ze heeft echt zelfs geen minuutje te verliezen. Als ze eenmaal aan 't dwalen raakt, mist ze beslist haar trein. En die kans mag ze niet lopen. Moeder zou doodongerust worden.

Vooruit, ze gaat maar verder. Ze zal goed opletten. Dan herkent ze de straat misschien wel aan 't een of ander.

Ze wil net weer doorlopen als een fietser plotseling roekeloos hard remt en vlak naast haar tot staan komt. Tegelijkertijd zegt een stem ongelovig: „Ben jij dat, Krummel?” En als zij, verbaasd omdat iemand hier haar aanspreekt en verontwaardigd tegelijk om dat „Krummel”, op zij kijkt, verwonderd: „Ja, warempel, ze is het. Krummel, kind, hoe kom jij hier zo helemaal alleen verzeild in de stad?”

Roosje is een ogenblik te beduusd om ook maar iets te antwoorden. Ze kijkt maar steeds sprakeloos naar de lange jongeman daar naast haar. Daar staat Piet de Rijk, die bij hen in de buurt heeft gewoond. Die haar zo vaak meenam op de bagagedrager of de stang van z'n fiets. Piet, die haar nooit anders dan Krummel noemde, omdat hij haar zo klein vond. Ze werd daar elke keer weer woedend om. Nu ja, ze is ook lang klein geweest voor haar leeftijd. Dat zei iedereen. Maar . . . Twee jaar terug is de familie De Rijk geëmigreerd naar Canada. En nu staat Piet daar zomaar opeens weer voor haar. Ze kan haar ogen gewoon niet geloven. En dat Krummel . . . Ze kan zich opeens niet meer voorstellen dat ze daar altijd zo kwaad om werd, dat ze er zich daarnet ook alweer door op haar tenen getrapt voelde. Het klinkt nu plotseling als iets heerlijk vertrouwds na in haar oren, hier midden in deze grote stad waar ze eigenlijk niemand kent. En dan krijgt ze haar spraakvermogen terug.

„Hoe kom jij hier?” vraagt ze op haar beurt nog eens zo verbaasd als hij daareven leek te zijn.

Piet lacht. „O ja, dat weet jij natuurlijk nog niet,” zegt hij. „Maar we zijn terug, allemaal. Nogal onverwachts. Moeder kon daarginds helemaal niet wennen. Ze had zo'n heimwee. En toen kon vader hier door bemiddeling van m'n oom opeens werk krijgen. Maar dan moest vader zo gauw mogelijk

komen. Nu ja, toen zijn we eigenlijk hals over kop teruggegaan. Alles liep ook mee. We konden de boel daar voordelig van de hand doen en wonder boven wonder nog plaats op de boot krijgen. Zo is 't gegaan. Nou, ik vind het wel best, hoor. We zitten hier nu sinds een goede week bij m'n grootmoeder." En dan: „Maar nu weet ik nog steeds niet hoe jij hier zo alleen komt, Krummel."

„Ik heb vader opgezocht. Die ligt hier in 't ziekenhuis. Vader . . ." Maar ze maakt haar zin niet af. „M'n trein!" schrikt ze. En ze ziet opeens zo rood als een biet. „Om kwart voor vijf gaat hij. Ik . . ."

Piet kijkt op z'n horloge. „Sapperloot, meid!" zegt hij dan. „Als je dat maar haalt. Je mag in ieder geval wel als de drommel voortmaken. Geef maar gauw hier die tas en spring maar vlug achter op m'n karretje. Ik race met je naar 't station."

Het gaat weer net als vroeger zo vaak. Daar rijden ze ook al. Roosje denkt niet meer aan het park. Ze heeft ook geen tijd om er bij stil te staan hoe wonderlijk het eigenlijk is, dat ze hier nu opeens weer bij Piet achter op de fiets zit. Och, het lijkt immers aan de andere kant ook weer zo heel gewoon, omdat ze vroeger ook al zo dikwijls op deze manier door hem is meegenomen. Als ze op 't nippertje was voor school. Of bijna te laat thuis. Piet is zo vaak de redder in de nood voor haar geweest. Ze heeft nu maar één gedachte. Als ik het maar haal. Als ik het maar haal.

Natuurlijk haalt ze het. Dank zij Piet. Want wat Piet doet, doet hij goed. Als ze ten slotte, de boodschappentas, die intussen nog wel zwaarder geworden lijkt te zijn, weer in haar hand, zo vlug als dat nog gaat over het perron holt in de richting van haar trein, die natuurlijk net uitgerekend juist nu weer extra ver weg staat, maar liefst nog buiten de overkapping, komt hij haar nog achterna gerend. Zonder iets te

zeggen pakt hij haar tas, neemt die in z'n ene hand, met de andere grijpt hij een hand van Roosje en dan vliegen ze samen verder.

De conducteur ziet hen aan komen en maakt vlug een portier voor hen open. „Gauw maar,” zegt hij en samen met Piet hijst hij Roosje bijna in de trein.

En dan rijdt hij ook al.

„Dank je wel, Piet,” kan ze alleen nog hijgen voor het raampje, dat gelukkig omlaag gedraaid is.

Piet loopt even met de trein mee en wuift haar dank weg. „Ik kom gauw 's naar het dorp, hoor!” roept hij. „Groeten thuis.”

Roosje knikt maar en ze zwaait tot ze niets meer van hem zien kan. Nu weet hij nog niet eens waarom vader in het ziekenhuis ligt, denkt ze dan. Nu ja, vooruit maar. Hij komt toch gauw 's. Dan zullen ze 'm alles wel vertellen. En misschien is vader dan intussen alweer thuis. Dat zou enig zijn. Wat zal moeder evengoed ophoren als ze haar straks vertelt dat de familie De Rijk terug is. O, ze heeft een massa te vertellen. Dat je op één middag of eigenlijk in een paar uurtjes maar, toch zoveel beleven kunt.

IV. NAAR DE KERSTZANGDIENST

„Schiet nu toch asjebliëft op, Corrie!” Roosje staat gewoon te trappelen van ongeduld daar in de smalle gang van Corries huis. Zoals die Corrie weer treuzelt vanmiddag. Afschuwelijk gewoon. En er staan al zoveel mensen voor de kerk. Zo meteen gaan de deuren open. En ze wil zo graag op hetzelfde plaatsje zitten als verleden jaar. In de voorste van de banken die bij gewone kerkdiensten voor de ouderlingen bestemd zijn, op zij van de preekstoel. Die zijn nu lekker vrij. Net als alle andere plaatsen. Zo gemakkelijk. Je kunt maar gaan zitten waar je wilt. En van dat plekje af kun je alles en iedereen zo goed zien. Het koor, dat op het podium onder de preekstoel staat. En het kinderkoor, dat z'n plaats daar tegenover heeft. En meester Ten Cate, die de maat slaat. En een heleboel mensen. En de dominee natuurlijk ook. Nu ja, die staat zo hoog. Die kun je vanzelf van elke plaats in de kerk uit zien.

Dat Corrie nu toch zo omzeurt. Ze kan het gewoon niet uitstaan. En ze kan het ook helemaal niet begrijpen. Nu moet ze warempel nog weer naar boven om haar tasje te halen. Waarom laat ze dat ding de hele zondag toch niet beneden. Vanmorgen had ze het ook bij zich toen ze na de kerk bij hen kwam. Daarna heeft ze het natuurlijk weer netjes naar boven gebracht, keurig op z'n plaats in haar kastje. Een ander mocht het ook 's met een vinger aanraken. Verschrikkelijk zou dat zijn. Zo'n pietepeut. En als ze nu nog kleine broertjes of zus-

jes had, zoals zij. Die zitten overal aan en maken de boel vaak vuil. Of ze vernielen er iets aan. Zo'n ukkepuk als Kees-Jan tenminste. Och, die schat denkt nog dat alles wat hij ziet van hem is. En die beseft nog niet wat hij doet. Je kunt er dikwijls nog niet eens echt boos om worden ook als hij 's weer wat van je te pakken heeft. Maar hier bij Homan hebben ze, behalve Corrie, allemaal grote kinderen. Corrie is een nakomertje. Ze verschilt maar eventjes acht jaar met de broer op wie ze volgt. Dus.

Gelukkig, daar komt ze de trap weer af. Nu zal ze dan toch eindelijk wel klaar zijn.

Roosje heeft de voordeur al een heel tijdje op een kier staan. „Oude teut,” moppert ze, terwijl Corrie naar beneden loopt. Dan stapt ze meteen naar buiten.

Maar Corrie verdwijnt met een „Ik moet nog geld hebben voor de collecte,” nog weer in de kamer.

Nu stampvoet Roosje. Het is toch zeker ook om uit je vel te springen van ergernis. Als dit plannetje om naar de kerstzangdienst te gaan nu vijf minuten geleden pas gemaakt was. Maar ze heeft toch de hele middag geweten dat ze er naar toe zouden gaan. Veel langer al natuurlijk. Maar toch ook heel deze middag. En dat de deuren om halfvijf geopend worden. En . . .

Roosjes ogen gaan intussen maar rusteloos heen en weer. Van de gang van Corries huis naar het kerkplein aan de overkant van de weg en weer terug. Zwaaien de deuren daar al open? Komt er al beweging in de mensen die er voor staan te wachten? Hoort ze Corrie daar in de gang?

Nee, de deuren zijn nog dicht. De mensen staan nog op precies dezelfde plaats. En van Corrie is nog geen spoortje zelfs te ontdekken.

Roosje wordt steeds ongeduldiger. Als ze nu niet dadelijk komt ga ik weg, denkt ze opeens vastbesloten. Dat gezeur

altijd. Ik heb nu lang genoeg gewacht. Natuurlijk verschijnt juist op dit moment Corrie weer in de gang: eindelijk.

Roosje keurt haar geen woord, zelfs geen blik meer waardig. Ze loopt direct het korte tuinpaadje af, kijkt naar links en naar rechts, wacht tot een aansnorrende bromfietser gepasseerd is, kijkt opnieuw goed uit, steekt dan haastig de straat over en holt het kerkpleintje op. Ze kijkt verder op noch om. Corrie moet maar zien dat ze meekomt. En als ze er blijven wil is het haar ook best, die vervelende meid. Ze is echt kwaad op haar.

Vlug als een aal schiet ze tussen de mensen door. Corrie, haar mantel nog los, volgt haar op de voet. Een beetje schuld-bewust, want ze heeft eerlijk te lang zitten lezen, dat weet ze wel. Maar het verhaal, waaraan ze bezig is, is ook zo prachtig. Ze kon er gewoon niet mee ophouden.

Even later staan ze op de derde rij van voren af. Verder kunnen ze niet komen. Daarvoor staan de mensen daar te dicht opeengepakt. Maar dat hindert niet. De deuren zijn lekker nog dicht en er is alle kans dat ze het zo vurig begeerde plekje toch nog zullen krijgen.

Roosjes daarnet nog zo hevige ergernis verdwijnt op slag nu ze nog op tijd zijn. En meteen doet ze weer gewoon tegen Corrie. Zo is Roosje. Als ze denkt dat er dingen, waarop zij zich heeft verheugd, door andermans schuld mis zullen gaan, wordt ze zo nijdig als een spin en gooit er allerlei lelijks uit. Maar lopen ze toch nog goed af, dan is ze haar boosheid ook zo weer vergeten. En omdat Corrie nogal traag en Roosje juist voortvarend is, komen dergelijke gebeurtenisjes als van daareven nogal 's voor bij de twee vriendinnen. Maar Corrie is ook verder heel anders dan Roosje. Roosje vertelt haar nogal eens en terecht, dat weet ze wel als ze eerlijk is, dat ze een Trijn-treuzel is en een oude teut en een grote droomkous en nog meer van dergelijk moois. En dat ze door haar gezeur

's weer te laat zullen komen hier of daar. Maar daarom kan Corrie de enkele keren dat Roosje ongelijk blijkt te hebben, haar gescheld, dat ze dan ten onrechte heeft moeten verdragen, nooit zomaar opeens weer vergeten. Die heeft daar tijd voor nodig en makt het liefst nog een flink poosje na. Ja, het is me soms wat met die beide meiskes. Hoe ze nog altijd vriendinnen zijn begrijp je soms niet.

„Toch nog op tijd,” zegt Roosje nu ook opeens weer helemaal gewoon, als is er niets gebeurd. En ze zet daarbij een heel vol-daan gezicht.

Maar Corrie kan ook deze keer niet zomaar ineens weer goed zijn. Roosjes „oude teut” en de andere lieflijke benamingen die ze haar in de laatste vijf minuten heeft toegevoegd, liggen nog te vers in haar geheugen. Ze knoopt haar mantel dicht, hangt haar schoudertas recht en perst al die tijd haar lippen zo stijf op elkaar, alsof ze van plan is nooit meer een woord tegen Roosje te zeggen. Maar dan snauwt ze plotseling: „Ik zei je toch al dat we nog meer dan vroeg genoeg waren. Jij met je gedrijf altijd.”

Roosje kijkt 's even naar Corries bleek, beledigd gezicht en trekt dan een beetje onverschillig haar schouders op.

„Nou ja,” zegt ze dan. „Toevallig had je deze keer 's gelijk.” En als vlak daarop de kerkdeuren wijd open gaan, bijdehand: „Zie je nu wel dat het toch maar goed is dat ik je zo opgeheud heb. Anders waren we beslist te laat gekomen. We zijn nu immers nog maar net op het nippertje.”

Hier kan Corrie tot haar spijt niets tegenin brengen. Roosje heeft voor de zoveelste keer gelijk en het laatste woord.

Roosje is intussen al in de kerk. Corrie is haar ineens kwijt. Maar als de meneer die voor haar loopt en haar met z'n brede rug het uitzicht helemaal beneemt, in de allerachterste bank schuift — ze kijkt 'm even stomverbaasd na, want wie ter wereld kiest nu toch juist uitgerekend die plaats als hij nog te

kust en te keur kan gaan — ziet ze Roosje al met een triomfantelijk gezicht op het plaatsje in de ouderlingenbank zitten. Ze staat even paf. Hoe bestaat het. Zo vlug. Ze mag de kerk wel doorgevlogen zijn. Corrie moet Roosje, als zo dikwijls, ondanks alles, toch weer hevig bewonderen.

Roosje beduidt haar ondertussen met sprekende gebaren dat ze gauw bij haar moet komen. Dat ze een plaatsje voor haar vrij houdt.

Corrie haast zich naar haar toe. En kijk eens, dat is nu toch weer echt leuk van Roosje. Ze was eerlijk eerst. En ze heeft dus alle recht op het mooiste plaatsje. Maar dat neemt ze niet. Ze zegt goedig: „Ga jij maar in 't hoekje, Cor. Ik ben groter dan jij.”

„Fijn!” zegt Corrie en ze kijkt zo blij opeens, dat ze gewoon een heel ander kind lijkt dan daarnet. Ze kruipt meteen heerlijk in het mooie hoekje. Natuurlijk is ze nu geen sikkepitje boos meer op Roosje. Kun je begrijpen. Niks, hoor. Ze wou wel dolgraag dat Roosje niet altijd zo gauw klaarstond met haar „treuzelkous” en „oude zeurpiet” en zo, maar ze zou haar toch voor nog zoveel niet als vriendin willen missen. O heden nee. Met Roosje beleef je nog 's wat. Roosje weet altijd overal bij en in te komen. Als Roosje er nu niet geweest was had zij immers dit prachtige plaatsje ook weer niet gekregen. Want het loopt maar aan. De kerk stroomt in een ogenblik vol. En wat zijn er veel „vreemden”. Je kunt van hier af iedereen zo mooi zien binnenkomen.

„Kijk, daar is De Haan, de loodgieter, ook,” fluistert Roosje opeens opgewonden. „Met z'n vrouw en alle vier kinderen. Enig, hè?”

Corrie knikt. „Nou!”

Verleden jaar vond De Haan het maar amper goed dat z'n vrouw met de oudste twee meisjes naar de kerstzangdienst

ging. Dat weet het hele dorp. Maar na die dienst zijn de beide meisjes op de zondagsschool gekomen en nu!

Dit moet ik aan vader vertellen, denkt Roosje. Wat zal vader hier ook blij om zijn. Ze heeft haar ogen intussen niet van de ingang af. Door twee deuren kunnen de mensen binnenkomen. En haar bruine kijkers gaan maar van de ene naar de andere ingang.

Zou mevrouw Ruys nog komen? Ze heeft haar nog steeds niet gezien. O, ze hoopt het toch zo. Maar ja, het kan immers nog best. Ze zitten nu op z'n hoogst tien minuten in de kerk. De deuren zijn zo vroeg opengegaan. Alleen, als er dan straks nog maar plaats is. Het loopt zo hard aan. Ze hebben wel een massa stoelen bijgezet en waar plaats was zelfs hier en daar een bank, maar toch . . .

Maar dan lacht Roosje opeens stil voor zich heen. Waarover maakt ze zich zorgen. Als mevrouw Ruys aan de late kant komt en er bijna geen plaats meer is, laat zij mevrouw Ruys toch zeker hier zitten. Zij vindt wel ergens anders een plekje. Desnoods gaat ze op een van de trappen van de preekstoel zitten. Als mevrouw Ruys alles maar goed kan zien en horen. Al zou er door zo'n dienst maar één tot de Heiland komen, zei vader gister. En als die ene nu mevrouw Ruys eens zou mogen zijn . . .

Corrie trekt haar plotseling aan haar mouw. „Daar heb je die aardige juffrouw die pas in de manufacturenzaak van Bus gekomen is,” zegt ze zacht. „Bij de linkerdeur. Zie je wel?” Roosje tuurt in de aangegeven richting. „Ja, ze loopt naast Rieke Bijvoets, hè? Die is daar immers ook winkeljuffrouw. Rieke heeft haar zeker meegenomen. Mooi van Rieke,” vindt ze.

En dan staat haar hart bijna stil van blijde schrik. Want door de rechterdeur, aan hun kant, komt mevrouw Ruys binnen.

Een beetje aarzelend en onwennig blijft ze een ogenblik bij de ingang staan.

Roosje wordt vuurrood. Ze maakt een beweging alsof ze op wil springen. Moet ze niet naar mevrouw Ruys toegaan?

Hun bank is inmiddels al lang helemaal bezet. Hier vrij vooraan zijn nog een paar mooie plaatsen. Als mevrouw Ruys daar . . .

Maar bakker Zwiep, die in de evangelisatiecommissie, die deze zangdienst ieder jaar weer organiseert, zit en zich met z'n mede-bestuursleden beijvert om iedereen en inzonderheid de mensen die hier vreemd zijn aan een plaats te helpen, heeft haar al ontdekt en wenkt haar naar voren. Ze krijgt een pracht-plaats op de stoelen. De derde rij van voren af op de hoek.

Roosje geeft, zonder dat ze het beseft, een diepe zucht. Zo opgelucht is ze. En zo blij. En kijk nu 's, daar ziet mevrouw Ruys haar al en knikt haar vriendelijk toe. Roosje knikt met een hoogrode kleur blij terug. En dan gaat ze voor het eerst even met de rug tegen de leuning van de diepe bank zitten. Nu heeft ze niets meer te wensen. Nu moet het een fijne dienst worden.

Maar lang zit ze niet in die rustige houding.

„Daar komt het koor,” hoort ze achter zich iemand fluisteren. Roosje buigt zich meteen weer naar voren, kijkt ook alweer naar mevrouw Ruys. Ziet die het wel?

Uit de deur naast de preekstoel die aan hun kant is, komen werkelijk de dames en heren van „Halleluja”, het grote koor. Ze zijn allemaal keurig in het donker. De meeste dames dragen een zwarte japon. Een enkele een donkerblauwe. Rustig gaan ze op hun plaatsen zitten op het podium, het gezicht naar de gemeente. Vlak daarop gaat de deur aan de andere zijde van de preekstoel ook open en verschijnt het kinderkoor, dat ieder jaar opnieuw speciaal voor deze gelegenheid

door meester Ten Cate uit kinderen van de hoogste vier klassen van de school wordt samengesteld.

Iedereen die graag wil mag meezingen. Maar Roosje zingt zo verschrikkelijk vals. En Corrie kan zo slecht wijs houden. Daarom luisteren zij altijd maar naar de anderen. Er zijn er trouwens wel meer die niet meedoen. Vooral de jongens uit de hoogste klas vertikken het eenvoudig. Die vinden het kinderachtig en wat niet al. Nu, dat is natuurlijk grote onzin, vindt Roosje. Apeekool. Als zij maar zingen kon, nu, dan wist ze het wel.

De kinderen, allemaal op hun zondags, lopen intussen met glundere gezichten naar hun plaatsen op de stoelen, vlak tegenover de preekstoel. Hun ogen dwalen intussen naar alle kanten. Ze zoeken hun vaders en moeders, hun broertjes en zusjes, hun opa's en oma's, hun ooms en tantes. In de kerk, ook op de galerij, rekken verschillende halzen zich. Hier en daar gaat heel even een hand omhoog ten groet. Het orgel speelt intussen de ene mooie kerstmelodie na de andere.

Het loopt onderwijl hard naar vijven. Over een minuut of wat zal de dienst beginnen. Alle plaatsen lijken nu ook wel bezet te zijn. Prachtig, zo'n tjokvolle kerk. Er komen nu ook eigenlijk geen mensen meer binnen. Iedereen heeft er blijkbaar voor gezorgd goed op tijd te zijn om zeker van een plaatsje te wezen.

Maar dan opeens verschijnt er nog een heel rijtje. Zeker tien. Allemaal volwassenen. En allemaal „vreemden”. Roosje ziet het met een kleine schrik. Hoe moet dat nu? . . . Ze ziet de leden van de evangelisatiecommissie spiedend rondkijken. Hier schuiven de mensen wat op. En daar. Een paar van de pas binnengekomenen krijgen daardoor een plaats. Maar de rest? . . .

Roosje, kosteresje in de dop, is zonder er bij te denken gaan staan. Haar ogen vliegen naar alle kanten. Is er heus nergens

meer een plaatsje? Hierachter ook niet? Ze keert zich om. Nee, ze kan nergens meer een gaatje ontdekken. Maar dan moeten er kinderen gaan staan natuurlijk. Op de treden van de preekstoeltrappen zit trouwens nog niemand. Als vader hier nu was, zou hij het wel hier en daar gaan vragen. De mensen van de commissie . . . En de hulpkoster . . . Maar het hoeft immers niet gevraagd te worden. Zij kunnen toch zelf . . .

Roosje bedenkt zich geen moment.

„Kom mee,” zegt ze opeens haastig tegen Corrie. „Wij kunnen wel op de trap.” Ze schuift meteen langs de mensen die de andere plaatsen in deze bank innemen en staat even later op het podium.

Corrie beseft amper wat er zo gauw gebeuren gaat. Maar gewend als ze is Roosje haar zin te doen, volgt ze haar gehoorzaam.

Roosje wenkt intussen bakker Zwiep, die het dichtst in haar buurt staat. Ze wijst naar hun pas verlaten plaatsen en steekt, net zoals ze dat haar vader zondags zo dikwijls heeft zien doen, twee vingers in de lucht. Bakker Zwiep begrijpt haar ogenblikkelijk. Hij lacht waarderend naar haar en loodst meteen twee mensen in de aangegeven richting.

„Kom maar,” zegt Roosje dan tegen Corrie. „Samen op de bovenste tree, jô. Leuk.” Ze gaat haar voor naar de preekstoel en even later kijken ze, dicht naast mekaar, vanaf hun hoge zitplaats de kerk weer in. En dan dringt het eigenlijk pas goed tot Corrie door wat er gebeurd is in deze enkele ogenblikken. Ze zijn hun mooie plaatsjes kwijt. En hier zitten ze te kijk! Haar altijd nogal witte gezichtje wordt opeens rood van verlegenheid. Zoals alle mensen ook naar hen kijken. Als Roosje nog eens wat weet.

„Jij bent ook een mooie,” begint ze dan verontwaardigd. „We zaten daar juist zo prachtig. En hier . . .”

Maar Roosje, niet in 't minst in de war, lacht haar alleen maar zielstevreden toe.

„En hier zitten we ook fijn,” maakt ze dan Corries afgebroken zin af. En die „vreemden” hebben plaats, denkt ze. Lekker. 't Gaat toch zeker allereerst om hen. Zou Corrie daar nu helemaal niet aan denken? Nu ja, misschien zou zij dat ook niet doen als vader en moeder niet geregeld over zulke dingen praten. En nu gister dat gesprekje met vader in 't ziekenhuis. Bij Corrie thuis is het heel anders. Ze gaan daar wel geregeld naar de kerk, maar toch . . .

Intussen volgen verschillende ouders het voorbeeld van Roosje en Corrie. Ze maken plaatsen vrij voor de pas binnengekomen grote mensen. Ze sturen hun kinderen naar de preekstoeltrappen, die beide nu in een ommezien vol zijn. Twee aan twee zitten ze daar, knus naast mekaar. Blonde en donkere kindertjes, blauwogen en bruinoogjes. 't Is eigenlijk een allerleukst gezicht.

De mensen hebben er allemaal schik in. Dat zie je aan hun gezichten. En het is maar goed dat er op deze manier nog meer plaatsen zijn vrij gekomen dan eerst nodig was. Want er volgen nog meer laatkomers. En met een beetje passen en meten en inschikken kunnen ze toch nog net allemaal zitten. Er zal nu toch echt wel niemand meer komen. Het is intussen precies één minuut voor vijven. De mensen in de afgeladen volle kerk komen tot rust en luisteren nu aandachtig naar het mooie orgelspel van de nog jonge, heel muzikale organist. Zo direct zal het rode lampje boven de preekstoel aangloeien. Dan zal het orgel zwijgen en de dominee binnenkomen. Roosje weet het precies. Zo gaat het immers ieder jaar. O, maar hoe moet de dominee straks op de preekstoel komen, denkt ze dan met schrik. De trap zit zo vol. Als hij door de deur aan deze kant binnenkwam, zou zij de andere kinderen kunnen zeggen er even af te gaan, zodra ze de dominee ziet.

Maar hij komt juist door de andere. Als er daar nu ook maar eentje is die een beetje uitkijkt en de anderen een wenk geeft. Kon ze er nog maar even naar toe gaan om hen te waarschuwen. Maar het hele podium zit vol. Het gaat niet. Zal ze over de preekstoel gaan? Roosje kijkt even op zij. Nee, dat durft ze toch niet. Nu, vooruit maar. Zij kan er ook niets aan doen. Gaan die kinderen eruit zichzelf niet af, dan moet de dominee het hun maar zeggen. Zo wijs is hij trouwens best.

Dan . . . Dan . . .

V. EN DAN GEBEURT HET

En dan gebeurt het. De al gesloten deur, die de kerkingang vormt aan de kant waar Roosje en Corrie zitten, gaat met een brede zwaai open en een opvallend grote, fors-gebouwde dame komt binnen. Ze lijkt geen ogenblik te schrikken van de overvolle kerk. En nog minder te denken: o wee, zou er tussen al deze mensen nog wel een plaatsje voor mij te vinden zijn? Wat ben ik ook verschrikkelijk laat. Nee, zonder ook maar één ogenblik te aarzelen, zonder ook maar ergens naar een toch mogelijk nog onbezette plaats uit te zien, zonder rechts of links te kijken, schrijdt ze langzaam en kaarsrecht, zonder blikken of blozen, kennelijk doelbewust door het kerkepad. Verder, almaar verder.

Roosje heeft haar zien binnenkomen. Natuurlijk, wat zou Roosje nu ontgaan. En ze heeft meteen een minachtend gezicht getrokken. O, 't is mevrouw Schrier maar. Die komt vanzelf weer op het allerlaatste nippertje. Net als iedere zondag. Hoe zou het ook anders kunnen. Ik heb toch zeker een vaste plaats. Wie doet me wat.

Ja, ja, mevrouw, die heb je zondags. Eerlijk. Maar vanmiddag niet. Vanmiddag heeft niemand die. Jij net zo min als een ander. Juist goed. Mevrouw Ruys zit nu lekker op je stoel. Roosje heeft er heimelijk plezier om. Eigenlijk zelfs een beetje leedvermaak. Nu ja, dan had ze ook maar eerder moeten komen, dat vervelende, trotse mens. Niemand mag haar. Zij ook niet. Vader heeft al zoveel narigheid met haar

beleefd. Wie trouwens niet. Omdat ze heel rijk is, meent ze dat iedereen naar haar pijpen moet dansen. En er zijn jammer genoeg maar al te veel sukkels die dat nog doen ook. Roosje heeft wel 's wat opgevangen als de grote mensen samen praatten en dachten dat zij het niet hoorde, in ieder geval niet begreep waarover het ging. Maar ze is niet mal. Ze heeft het best gesnapt. En die paar zinnnetjes die slager Duk 's zo heel smalend zei is ze nooit weer vergeten. Hij zei: „Ze denkt zeker dat het al goed met je is als je elke zondag twee keer naar de kerk loopt. Als dat een christin is. Nou!”

Nu, zij vindt mevrouw Schrier ook een akelig, naar mens. Ze mag haar voor haar ogen niet zien. Daar dan. Als vader dat van haar wist, zou hij z'n hoofd schudden en zeggen: „Dat is ook niet bepaald christelijk, Roosje.” En dat weet ze ook wel. Maar toch . . .

Mevrouw Schrier wandelt intussen almaar statig verder. Roosje krijgt hoe langer hoe meer binnenpret. Mevrouw Schrier denkt zeker dat niemand op haar plaats is durven gaan zitten. De kerkmensen ontzien haar in de regel en laten haar stoel zelfs vrij als het rode lichtje, dat vertelt dat je nu overal mag gaan zitten, brandt. Maar dit is geen gewone kerkdienst. En niemand van al die „vreemde” mensen weet gelukkig hoe zij gewend is hier behandeld te worden. Roosje vindt dat maar best voor d'r. Komt ze lekker ook 's op de koffie.

Nu is zij bijna bij „haar” plaats. Roosje verkneutert zich al bij voorbaat. Wat zal ze op haar neus kijken, als ze zo direct ziet dat die bezet is.

Daar is ze er. Eindelijk. Enig. Roosje moet zich bedwingen om zich niet op de knieën te slaan van de pret. Bijna vergeet ze dat ze in de kerk zit.

Maar mevrouw Schrier kijkt allerminst op haar neus. Ze blijft stokstijf staan waar ze staat en zet een gezicht, waarvan je

duidelijk kunt aflezen dat ze denkt: Wie ter wereld heeft het nu toch durven bestaan om op mijn plaats te gaan zitten. Op de plaats van mevrouw Schrier van „De Luchte”, de rijkste vrouw van het hele dorp.

Roosjes plezierige stemming verdwijnt op slag. Dit pakt heel anders uit dan ze verwacht heeft. Wat gaat er gebeuren? Ze is lang niet gerust en krijgt opeens een heel raar gevoel in haar maagstreek.

Mevrouw Ruys, die, onbewust van de nadering van mevrouw Schrier, rustig het programma voor de kerstzangdienst 's even heeft ingekeken, merkt plotseling dat er iemand naast haar staat. Ze kijkt op en regelrecht in het verbolgen gezicht van mevrouw Schrier.

Wat kijkt die dame boos, denkt ze. En het lijkt wel of ze kwaad is op mij. Maar dat kan immers niet. Ik ken haar niet eens. 't Zal wel verbeelding zijn. Maar misschien wil ze passeren en staat ze hier al even te wachten, zonder dat ik er erg in gehad heb. Dat is natuurlijk ook onprettig. Ze kijkt meteen op zij om te zien of daar soms ergens nog een vrij plaatsje is. Maar nee, alle stoelen zijn bezet.

„Het spijt me, maar er is hier geen enkel plaatsje meer,” zegt ze dan zacht met haar vriendelijke stem.

„U zit op mijn plaats.” Mevrouw Schrier zegt het koud en bijna hardop.

Mevrouw Ruys schrikt. „Uw plaats?” vraagt ze. „Maar men heeft mij deze plaats aangewezen. Ik begrijp niet . . .”

Mevrouw Schrier heeft niet eens de beleefdheid haar te laten uitspreken.

„Er af!” sist ze en ze maakt daarbij zo'n breed, veelzeggend armgebaar, dat zelfs Roosje, die al deze tijd geen oog van de beide dames heeft afgehad en vanzelfsprekend niets van het kleine gesprekje heeft kunnen verstaan, maar al te goed begrijpt, wat dat zeggen wil.

Maar mevrouw Ruys doet het natuurlijk niet. Natúúrlijk niet! Mevrouw Schrier heeft geen enkel recht op die stoel. Geen enkel. Is er nu niemand van de evangelisatiecommissie meer? Of de hulpkoster, De Graaf? Roosjes ogen vliegen door de kerk. Nee, ze ziet niemand. Wat verschrikkelijk jammer nu toch. Maar ja, ze hebben natuurlijk nu geen mens meer verwacht en zijn op hun plaatsen gaan zitten, omdat de dienst zó zal beginnen. En ze merken niet wat hier zo vooraan gebeurt. Was vader er nu maar. Vader lijkt altijd alles wel dadelijk te zien. Vader zou mevrouw Ruys wel helpen. Die zou . . .

Maar mevrouw Ruys is al opgestaan. Met een kleur als vuur, de ogen naar de grond gericht, loopt ze naar de uitgang.

Mevrouw Schrier gaat ogenblikkelijk breeduit met een zelfvoldaan, nee, met een triomfantelijk gezicht, op haar stoel zitten. Ziezo, dat heeft ze 'm dan toch maar weer netjes geleverd. Je kunt je nu eenmaal niet alles laten aanleunen. Er zijn ten slotte grenzen. Zij is toch warempel niet de eerste de beste.

Roosje is een ogenblik verstijfd van schrik. Ze kan haar ogen bijna niet geloven. Maar dit . . . Dit kàn toch niet. Dit màg toch niet. Is er nu niemand . . . Vader . . . Maar dan moet zij. Zij . . .

Dan krijgt ze de beschikking over haar ledematen terug. Hoe ze van die bovenste traptree is afgekomen zonder de kinderen die meer naar beneden zaten aan te raken, begrijpt ze later zelf niet meer. Misschien is ze wel pardoes over hen allemaal heengesprongen. Of ze is langs de leuning gegleden. Ze weet het echt niet. Het kan haar ook niet schelen. Ze weet alleen dat mevrouw Ruys smadelijk van haar plaats is gejaagd en nu op weg is naar de uitgang. Dat ze zal weggaan. En dat màg niet. Dat mag beslist niet. Ze moet blijven, blijven!

Roosje rent door het kerkepad. Alle mensen kijken naar haar.

Ze merkt het niet. Ze ziet alleen maar mevrouw Ruys, die nu al bijna bij de deur is.

Het orgel zwijgt. Naast de preekstoel gaat een deur open. De dominee komt binnen. Roosje heeft er geen erg in. Er is maar één gedachte in haar hoofd: Ik moet mevrouw Ruys terughouden. Ik moet mevrouw Ruys terughouden.

In het stille kerkportaal haalt ze haar in. Ze legt haar hand zomaar op de mouw van mevrouw Ruys' mooie, zwarte bontjas. Mevrouw Ruys schrikt daar even van. Maar als ze ziet dat Roosje het doet, zegt ze verrast: „O, ben jij het, kindlief.”

Roosje gunt zich niet eens tijd om „ja” te knikken.

„Niet weggaan, mevrouw Ruys. Niet weggaan.” Ze smeekt het gewoon.

Het doet mevrouw Ruys kennelijk goed dat Roosje haar achterna gekomen is. Ze kijkt haar vriendelijk aan. Maar ze zegt: „Er is immers geen enkel plaatsje meer, meisje.”

„O jawel, jawel. Ik zal een stoel voor u halen. Thuis. We wonen hier vlak tegenover. Als u maar heel eventjes wilt wachten. Heel eventjes maar. Ik ben in een wip terug. Eerlijk.” Roosje struikelt bijna over haar eigen woorden. Ze wacht het antwoord van mevrouw Ruys ook niet af. Ze is de buitendeur al uit en draaft het kerkpleintje op. Al hollend kijkt ze nog even angstig achterom. Mevrouw Ruys zal haar toch niet achterna komen en toch nog weggaan? Ze heeft wel expres de deur goed achter zich gesloten, maar . . .

Nee, er is behalve zij niemand op het plein. Gelukkig. Nu gauw oversteken. Och heden, van beide kanten nadert er een auto. O, en daar van links nogal één. Wat een oponthoud. En ze heeft zo'n verschrikkelijke haast. Roosje staat gewoon te popelen. Als De Graaf mevrouw Ruys nu maar even aan de praat houdt. Die is nu vast al wel bij haar. Hij heeft natuurlijk van zijn plaats af niet kunnen zien wat er gebeurd is. Hij denkt vanzelf dat mevrouw Ruys zich niet lekker voelt

en er daarom uitging. En nu is hij vast wel gaan vragen of hij ook wat voor haar kan doen. Net als vader anders altijd. Nog maar amper is de tweede wagen ook gepasseerd of Roosje steekt al haastig over. Ze duwt het tuinhekje open, vliegt over het korte tuinpaadje, rukt de voordeur open. Het volgend ogenblik staat ze ook al in de kamer.

„Moeder, een stoel!” hijgt ze.

Roosjes moeder, die net Kees-Jan op schoot had genomen en een kerstversje voor 'm zong, wordt spierwit. Haastig staat ze op en zet Kees-Jan, van verbouwereerdheid wel wat hardhandig, in de box. Ze heeft niet eens verstaan wat Roosje zei. „Kind, wat laat je me schrikken. Wat is er toch?” zegt ze intussen angstig.

„Er is niks,” stelt Roosje haar meteen gerust. „We komen alleen een plaats te kort. Ik wil graag een stoel. Een mooie.”

„O, als het anders niet is,” zegt haar moeder dan opgelucht.

„Mensenkinderen, ik dacht op z'n minst dat er brand was. Je komt gewoon als een razende roeland binnenvallen. En dat, terwijl ik denk dat je rustig in de kerk zit.” Als je pas zoiets hebt meegemaakt als zij met haar man, denk je natuurlijk altijd meteen het ergste, als er iets niet in orde lijkt te zijn.

Roosje wil intussen haar vaders met rood trijp beklede armstoel al pakken.

„Ben je nu helemaal,” komt haar moeder verontwaardigd, zodra dat tot haar doordringt. „Die niet. Deze kan wel, hoor!” Ze schuift meteen een nette stoel met een gaatjesmat naar Roosje toe.

„Nee, moeder, die kan niet. Echt niet. Hij is niet voor mij. Voor mevrouw Ruys. Heus, er gebeurt niets mee. Daar zal ik wel voor zorgen. En straks zal ik alles wel vertellen.”

„Nu, vooruit dan maar. Als het ten slotte voor mevrouw

Ruys is," geeft Roosjes moeder toe. „Maar dat ding is veel te zwaar voor jou," bedenkt ze dan. „Wacht 's. Ik zal je even helpen."

„Fijn!" zegt Roosje dankbaar. De stoel is heel wat zwaarder dan ze gedacht heeft en ze voelt wel dat ze 'm alleen nooit in de kerk gekregen zou hebben.

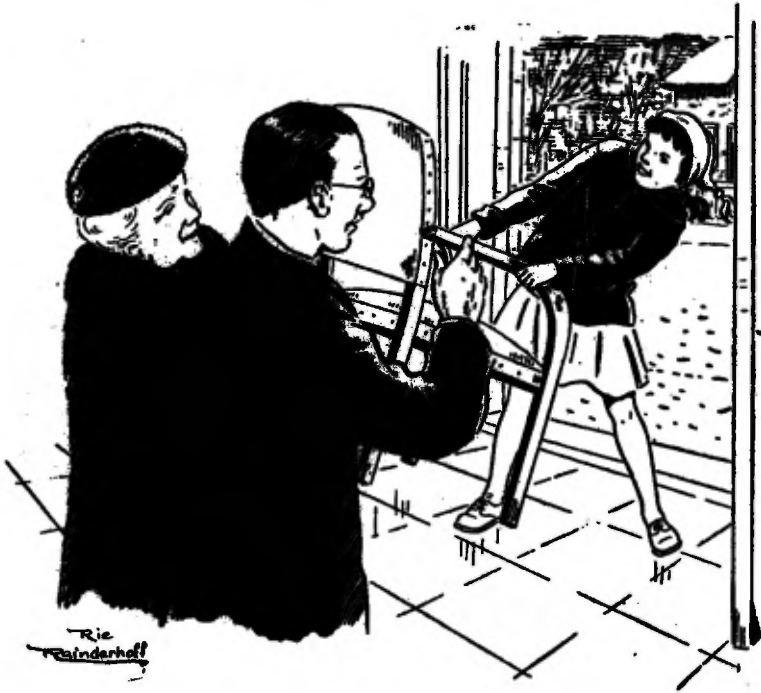
Getweën dragen ze 'm even later tussen zich in over de weg, het pleintje op. Het licht straalt vrolijk door de zacht-gekleurde glas-in-lood ramen van de kerk naar buiten op de witte wereld rondom. Het orgel speelt. O, en daar beginnen ze net te zingen.

— Hoe zal ik U ontvangen,
hoe wilt Gij zijn ontmoet,
o 's werelds hoogst verlangen,
des sterv'lings zaligst goed?

Wat klinkt dat mooi. Als Roosje niet zo'n vreeslijke haast had om bij mevrouw Ruys te komen, zou ze hier wel graag even willen blijven staan luisteren. Maar dat gaat nu niet. O, als mevrouw Ruys nu maar gebleven is. Ze zijn nu vlak bij de kerkdeur. Zo direct zal ze 't weten.

„Zet maar neer, moeder. Nu kan ik het verder wel alleen," zegt ze, zodra ze op de blauwe, hardstenen stoep staan. „Gaat u maar gauw weer naar Kees-Jan. Bedankt, hoor."

Haar moeder lacht, loopt, nog omkijkend om te zien of Roosje het werkelijk alleen zal klaarspelen, alweer in de richting van de kosterswoning. Dat ze niet even naar de pastorie is gegaan, denkt ze intussen. Die is nog dichterbij dan ons huisje. Maar dat durfde ze natuurlijk niet, die kleine branie. Anders praats voor tien, maar in zulke gevallen. De domineesvrouw is anders aardig genoeg. Enfin, 't is nu ook voor elkaar. Maar waarom Róósje nu juist die stoel moest halen? Ze begrijpt dat eigenlijk niet. De hulpkoster is er

toch ook. En de heren van de evangelisatiecommissie. Enfin, dat hoort ze straks wel. Roosje heeft het zelf misschien wel graag gewild omdat het voor die mevrouw Ruys was.

Roosje heeft intussen de deur voorzichtig opengemaakt en daarna de stoel behendig, zonder de posten zelfs ook maar aan te raken, naar binnen geloodst. Haar moeder kon het nog net zien. Een handige drommel is ze toch, die Roos van ons, denkt ze niet zonder trots. Dan haast ze zich terug naar haar kleine jongen.

Mevrouw Ruys is er nog. Gelukkig. Roosje voelt zich gewoon ponden lichter. En het is precies zoals ze gehoopt heeft: De Graaf staat met haar te praten.

„Ben je daar al?” vraagt hij verbaasd, zodra hij Roosje ziet.
„Meid, wat heb je dat vlug gedaan. Ik wilde je net tegemoet

gaan om je een handje te helpen. Maar dat is nu niet eens meer nodig. Een flinkerd ben jij, hoor."

Roosje gundert. „Moeder heeft 'm hier met me naar toe gesjouwd, hoor," vertelt ze dan eerlijk. „Voor mij alleen was hij een beetje te zwaar." En dan tegen mevrouw Ruys, blij: „'t Is vaders stoel."

Mevrouw Ruys schudt haar hoofd en strijkt Roosje even liefkozend over haar van opwinding gloeiende wangen. „'t Is eigenlijk veel te erg," vindt ze.

Maar daar protesteert Roosje hevig tegen. „Helemaal niet te erg," zegt ze. „Dat andere, dat is erg. Zulke mensen..."

Mevrouw Ruys legt vlug haar hand op Roosjes mond. „Niet meer over praten. Niet meer aan denken," zegt ze zacht.

De hulpkoster, die de stoel al dadelijk van Roosje heeft overgenomen, vraagt nu: „Waar zal ik 'm voor u neerzetten, mevrouw? Hier aan 't eind van het pad, vlak voor deze deur? Of wilt u liever meer vooraan zitten? U zegt het maar, hoor."

„O nee, nee, niet vooraan," haast mevrouw Ruys zich nu te zeggen. „Hier vlak bij die deur, ja. Ben ik er straks meteen gauw uit." Och, als het niet om dat lieve kind was, dan was ze alweer op weg naar huis geweest. Maar ze heeft in Roosjes ogen gelezen wat een diepe teleurstelling dat voor haar geweest zou zijn. Nee, dat kon ze haar niet aandoen. En deze mijnheer is toch erg vriendelijk en behulpzaam. En die andere, die haar die plaats daar vooraan gaf, immers ook daarnet. Je mag ten slotte naar één zo'n onmogelijk kerkmens de rest niet beoordelen. Zoveel levenservaring en levenswijsheid heeft ze per slot zo langzamerhand wel opgedaan. Maar anders...

De Graaf heeft ondertussen de kerkdeur voorzichtig op een kiertje geopend. Hij steekt z'n hoofd even om 't hoekje en trekt het dan haastig weer terug.

„Er wordt net gebeden,” fluistert hij. „We moeten even wachten.”

Ze staan stil bij elkaar, kunnen nu de stem van de dominee duidelijk horen. Alleen verstaan ze niet wat hij zegt.

Dan is er opeens een geschuif van stoelen en een gehoest! Nee maar. Zou dat altijd zo zijn, denkt Roosje verbaasd. Als je in de kerk zit heb je daar zo geen erg in. Zij heeft dat tenminste nog nooit gehad. Maar het gebed is zeker uit.

Ja, hoor, daar beginnen ze weer te zingen.

— Daar is uit 's werelds duist're wolken
een licht der lichten opgegaan.
Komt tot zijn schijnsel, alle volken,
en gij, mijn ziele, bid het aan!

„Nu maar,” zegt de hulpkoster, zodra de eerste regel weerklinkt. „Dan kun jij gelijk een beetje onopgemerkt weer op je plaatsje komen, Roosje. En ik zorg straks wel dat deze stoel hier in 't voorportaal en later bij jullie thuis komt, hoor.”

„Fijn.” Roosje zou het liefst even willen wachten tot mevrouw Ruys zich in haar vaders stoel geïnstalleerd heeft. Maar ze begrijpt dat het beter is dat zij maar eerst naar binnen gaat. Zo breed is het kerkepad niet nu er overal stoelen naast de banken gezet zijn en De Graaf kan de stoel dan dadelijk goed op z'n plaats zetten. Zij hoeft er dan niet meer langs.

Er wordt staande gezongen. Roosje loopt als 't ware tussen twee brede, hoge hagen van mensen door. De meesten volgen de tekst van het gezang in hun programma. Eigenlijk niemand heeft erg in haar. Als ze aan het tweede vers beginnen staat ze al naast Corrie. Die houdt haar dadelijk het programma voor, kijkt haar intussen meer dan benieuwd aan.

„Wat heb je nu weer uitgespookt, Roosje?” vragen haar

ogen. „Toe, vertel gauw. Ik knap haast van nieuwsgierigheid.”

Maar Roosje vertelt niets en Roosje zingt ook niet mee. Ze slaat zelfs geen blik in het programma. Nee. Ze kijkt maar onafgebroken naar mevrouw Schrier, die uit volle borst meejubelt.

Zo schijnheilig, denkt Roosje minachtend. Eerst een ander, iemand die misschien nog nooit van de Here Jezus gehoord heeft nog wel, de kerk uitjagen en dan zelf maar zingen. Ba. Hoe durft ze.

De gemeente is alweer gaan zitten. De dominee leest:

— Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.

Roosje hoort het wel, maar het dringt niet tot haar door. Ze kan haar ogen niet van mevrouw Schrier afhouden. Ze moet eenvoudig naar haar kijken.

Mevrouw Schrier merkt er niets van. Ze kijkt in haar programma. Maar dan gaat het koor zingen.

— Dit is de dag, dien God ons schenkt,
waaraan thans ieder Christen denkt;
hem viere, wat in 't groot heelal
door Jezus is en wezen zal!

Nu kijkt mevrouw Schrier eindelijk op. En recht in Roosjes nu zo felle, boze ogen. Op hetzelfde moment steekt Roosje, als heeft ze hierop gewacht, haar tong zover mogelijk naar haar uit.

En toch is ze dit eerlijk niet van plan geweest. Ze is helemaal niets van plan geweest. Ze moest alleen maar naar mevrouw Schrier kijken. Verder niets. En nu . . . Het is eigenlijk

net of het helemaal vanzelf gaat. Maar spijt er over voelt ze geen ogenblik. O nee. Integendeel.

Mevrouw Schrier zit even paf. Maar dan loopt ze meteen paars aan van kwaadheid. Wat mankeert dat nest? En hoe durft ze? Weet ze niet wie ze voor zich heeft? Haar kleine varkensoogjes priemen gewoon in die van Roosje. Maar Roosje slaat de hare niet neer. Nee, ze grinnikt alleen maar tevreden, omdat ze ziet hoe nijdig mevrouw Schrier zich maakt. Prachtig vindt ze dat. Ze zou haar nu willen aanhitsen en opheuen tot nog groter kwaadheid. Toe maar! Toe maar!! Tot je knapt van woede.

Het lijkt wel of er een klein duiveltje in Roosje is gevaren. Mevrouw Schrier moet zich intussen tot het uiterste beheerssen om haar vuisten niet te ballen en dreigend tegen Roosje op te steken. Zo'n kleine, brutale heks. Maar die is nog niet met haar klaar. Reken daar maar op. Zodra de dienst is afgelopen stapt ze regelrecht naar de dominee. Wat doet zo'n kind in de kerk. Zo eentje hoort hier niet.

Roosje voelt zich intussen heerlijk voldaan. Even voldaan als waneer ze Tiem van de achterburen, die op z'n minst twee jaar ouder is dan zij en die je altijd zo stiekemweg een gemene oplawibus kan verkopen, z'n portie dubbel heeft teruggegeven.

Ze heeft nu weer alle aandacht voor het programma. Ze is nu immers quitte met mevrouw Schrier. Eén-één staan ze.

De dienst gaat intussen verder. Nu eens zingt de hele gemeente, dan weer het koor of het kinderkoor. Alles afgewisseld door korte gedeelten uit de Bijbel, die de dominee voorleest.

Nu is de dominee weer aan de beurt.

— Geliefden, indien God ons zó heeft liefgehad, behoren ook wij elkander lief te hebben, leest hij.

En nu schrikt Roosje opeens een beetje. Behoren wij ook elkander lief te hebben. Ze weet wel wat dat betekent. Niet alleen je vader en je moeder en je broertjes en zusjes en alle mensen die aardig voor je zijn. Nee, want dat is zo moeilijk niet. Dat gaat eigenlijk vanzelf. Maar iedereen die op je pad komt, of die nu vriendelijk tegen je is of niet. Ook die mensen die lelijk tegen je doen en . . . Mevrouw Schrier, denkt ze. Mevrouw Schrier ook . . .?!

Ja, mevrouw Schrier ook. Roosje weet het best. Maar dat kan ze niet. Echt niet. Nooit van z'n levensdagen. Ze kijkt opnieuw naar haar, zoals ze daar breeduit zit in haar mooie kleren. Mevrouw Ruys heeft ze . . . Nee, ze kan het eerlijk niet. Ze vindt mevrouw Schrier een akelig, naar mens. Een schijnheilig spook. En ze zou het liefst willen dat ze . . . Het kinderkoor staat op.

— Engelkens door 't luchtruim zwevend,
zongen zo blij, zo wonderzacht,
van den Heer van dood en leven,
die er vrede op aarde bracht.
Gloria, In excelsis Deo!

zingen ze met hun frisse, jonge stemmen.

Het leidt Roosjes gedachten even van mevrouw Schrier af. Wat is dat mooi. Als ze dit nu toch 's had kunnen meezingen. Dat zou toch wel erg fijn geweest zijn. Maar ja, dan had ze niet gezien dat mevrouw Schrier mevrouw Ruys van haar plaats joeg. En dan had ze mevrouw Ruys niet achterna kunnen gaan. En dan was mevrouw Ruys . . . Nee, het is toch beter zo. Mevrouw Schrier liefhebben, denkt ze dan weer. Het idee alleen. Nee, dat kan ze niet. Ze hoeft het niet eens te proberen. En ze wil het niet ook. Daar dan. Maar als de Here het nu wil? . . .

Roosje wordt een beetje onrustig. Maar de Here vindt het natuurlijk ook niet goed wat mevrouw Schrier gedaan heeft. Lang niet. Mevrouw Schrier moet zelf eerst maar eens veranderen. Dan . . . , misschien . . . Nu gaat de dominee de kerstboodschap in z'n eigen woorden brengen. Hij doet het geestdriftig en blij, want hij heeft z'n Heiland met heel z'n hart lief. Hij doet het in eenvoudige woorden, zo, dat ieder, ook degene die nooit eerder van dit alles hoorde, het begrijpen kan. En intussen bidt hij met heel z'n hart: O God, zegen dit eenvoudige woord. Gebruik het. Geef dat allen die het horen de Here Jezus als hun Zaligmaker mogen aannemen, voor zover ze dat nog niet gedaan hebben.

VI. HET MUISJE HEEFT EEN STAARTJE

De kerstzangdienst is afgelopen. Terwijl het orgel jubelt:

— Nu hebt gij niet te vragen
of God wel vrede biedt.
„In mensen welbehagen!”
Zo klinkt het eng'lenlied,

stroomt de kerk langzaam leeg. Verschillende mensen zingen het mooie lied intussen zachtjes mee. Anderen neuriën alleen de wijs.

Rosje wacht netjes tot het koor door de deur naast de preekstoel verdwenen is. Dan pakt ze Corrie, die achter de andere mensen aan het kerkepad door wil lopen, bij haar hand, fluistert: „Gauw. Hierheen,” en glipt dan vlug met haar door dezelfde deur als waardoor het koor daareven vertrokken is. Ze helpt haar vader zo dikwijls met het schoonmaken van de kerk en de lokalen. Ze kent de weg hier op haar duimpje. De deur aan het eind van dit zaaltje moeten ze hebben. Door die, hier aan het begin, kom je in de consistorie. Daar is het kinderkoor nu.

De dames en heren van „Halleluja” zijn intussen al druk bezig hun mantels en jassen aan te trekken. Ze praten onderwijl over de dienst, die weer zo mooi was en over hun eigen aandeel daarin, waarover meester Ten Cate best tevreden schijnt te zijn. Bijna niemand heeft erg in de beide kinderen. Die lopen ondertussen regelrecht en vlug op hun doel

af. Even later staan ze in een klein gangetje. En dan zijn ze ook zomaar buiten.

Ze rennen, nog steeds hand in hand, zo eensgezind, als kibbelden ze nooit, langs de kerk naar voren. Roosje wil mevrouw Ruys zo graag nog even vragen hoe ze het gevonden heeft. Maar als ze aan de voorkant komen, kunnen ze plotseling niet meer zo hard vooruit. De mensen — en nu zie je eigenlijk pas goed hoeveel het er wel zijn — drommen van twee kanten naar buiten en lopen vlak op elkaar. Het lukt zelfs Roosje niet tussen hen door te dringen. Jammer. Ze is wel een beetje teleurgesteld.

Voetje voor voetje gaat het hier. Helemaal niets voor haar. Enfin, niks aan te doen. Mevrouw Ruys is toch lekker in de kerk geweest. En er gebleven ook.

Mevrouw Schrier . . . Vooruit, aan mevrouw Schrier wil ze niet meer denken. Nee. Ze gaat fijn gauw naar huis. Moeder zal het brood al wel klaar hebben. En Corrie mag lekker bij hen boterham eten. En daarna! . . . Wat zullen ze allemaal opkijken als zij dan met haar wonderkaarsen voor de dag komt. Niemand heeft ze er ook maar iets van verteld. Corrie zelfs niet. Het moet voor iedereen een echte verrassing worden.

Het is intussen weer gaan sneeuwen. Roosje kijkt daar helemaal niet vreemd van op. De lucht is de hele dag zo grauw geweest. Ze heeft het aldoor verwacht, is nu alleen maar blij dat het vanmiddag niet al begonnen is. Want dan zou mevrouw Ruys er misschien niet doorgekomen zijn. En nu . . . Hè, hè, eindelijk kunnen ze oversteken. Mevrouw Ruys zal intussen al wel bijna halverwege haar huis zijn. Die hoeft ze gerust niet meer achterna te hollen. Die haalt ze toch niet meer in. Lieve tijd, wat duurde dat verschrikkelijk lang. En nog is het hele kerkpleintje vol mensen. Terwijl Roosje het tuinhekje achter Corrie en zichzelf sluit, ontdekt ze dat.

„Moet je toch 's zien, Corrie,” zegt ze. „Wat een mensen nog.”

Corrie draait zich meteen weer om. „Oóóó, ja, wat een boel,” vindt ze dan verbaasd.

Samen kijken ze er nog even naar. Ah, daar komen Henk en Dolfje ook aan. Die hebben samen boven mogen zitten en een plaatsje in de voorste bank daar weten te veroveren. Zulke bofferds. Nu ja, daarvoor hebben ze dan ook van vier uur af al voor de kerk gestaan.

Roosje maakt het hekje behulpzaam voor hen open. „Mooi was 't, hè jongens?” zegt ze intussen op grote mensentoon. Ze voelt zich altijd stukken ouder dan haar broertjes, al verschilt ze maar twee jaar in leeftijd met Henk. Maar ja, als je ook de oudste bent. En daarbij nog de enige dochter bovendien.

„Nou!” zegt Dolfje meteen geestdriftig. „Prachtig!”

Maar Henk vraagt met pretlichtjes in z'n ogen aan Roosje: „Tegen wie stak jij je tong eigenlijk zo mooi uit in de kerk?” En vlak er achteraan: „Dat had je ook niet gedurfd als vader en moeder er geweest waren.”

Roosje schrikt. Dat Henk dat nu ook juist heeft moeten zien. Het voldane gevoel dat ze eerst had verdwijnt zo langzamerhand wel een beetje. Het begon al toen de dominee voorlas dat we elkaar behoren lief te hebben. En nu Henk dit zegt wordt het nog minder. Want vader en moeder vinden dit natuurlijk helemaal verkeerd. Dat hoeft ze hun niet eens te vragen. Dat weet ze zo wel. En als die het horen, sturen ze haar vanzelf regelrecht naar „De Luchte” om mevrouw Schrier vergeving te vragen. En dat doet ze niet. Nooit. Kun je net begrijpen.

„Als je het vertelt, jochie,” zegt ze meteen dreigend tegen Henk en haar ogen schieten bij voorbaat al vonken.

Henk vergeet te zeggen dat dit geen antwoord op zijn vraag

is. Hij kijkt haar diep-beledigd aan. „Ik ben geen klikspan. Wat denk je wel,” zegt hij dan.

Roosje is direct gerustgesteld. „Nee, dat ben je niet,” geeft ze eerlijk grif toe.

„Maar jij houdt ook je mond, hoor,” commandeert ze dan Dolfje.

„Tuurlijk,” vindt die, trots dat hij ook in het geheim is. Dan gaan ze eensgezind gevierden naar binnen.

Het is zoals Roosje verwacht heeft. De tafel staat gedekt. Moeder Pleiter heeft alles fijn klaar. Ze kunnen meteen beginnen. Reuze. Des te eerder kan zij met haar wonderkaarsen voor de dag komen. Maar eerst gaat ze heerlijk smullen van al het lekkers dat op tafel staat. Kerstbrood is er nota bene ook. Heerlijk. En daar wist zij helemaal niets van. En ze meende nog wel dat zij alle boodschappen gedaan had. Een geweldige verrassing vindt ze het. Moeder . . .

Dan wordt er gebeld.

Henk gaat dadelijk kijken wie er is. Een ogenblik later is hij alweer terug ook.

„De Graaf. Of Roosje even kan komen,” zegt hij.

Moeder Pleiter hoort hier helemaal niet raar van op.

„O, voor de stoel natuurlijk,” denkt ze direct hardop. En tegen Roosje, die al op weg is naar de gang: „Ik wil De Graaf wel even helpen, hoor.”

„Hoef niet, moeder.” Roosje doet de kamerdeur al achter zich dicht, grist haar mantel van de kapstok en schiet er haastig in. Ze is niet gerust. De Graaf heeft immers gezegd dat hij er wel voor zorgen zou dat de stoel weer hier thuis kwam. En nu . . .

Henk heeft vergeten De Graaf binnen te vragen. Hij staat nog op het kleine stoepje voor de deur. Moest moeder ook

niet weten, denkt Roosje. Die hamert er altijd zo op dat ze de mensen niet buiten mogen laten staan.

Maar het volgende ogenblik is Roosje hem heel, heel dankbaar voor dit verzuim. Want De Graaf vraagt: „Heb jij die mevrouw Schrier de gek aangestoken, Roosje? Nee toch, hè?” Stel je even voor dat hij dat in de gang gevraagd en moeder het gehoord had. Dan was ze nog lang niet jarig geweest.

Nu doet ze haastig een paar stappen in de richting van hun tuinhekje en zegt dan pas eerlijk: „Ja. Ik heb m'n tong tenminste tegen haar uitgestoken.”

„Maar kind,” zegt De Graaf onthutst. Hij weet gewoon niet wat hij hoort. Hij heeft het geen ogenblik willen geloven, toen dat mens van „De Luchte” daar met opgestreken zeil op de dominee kwam afstevenen en beweerde dat een brutaal nest met bruine ogen, dat op de bovenste tree van de preekstoeltrap had gezeten, haar tong tegen haar had uitgestoken. Tijdens de dienst maar liefst. Hij was net even bij de dominee in de consistorie om iets met hem af te spreken, toen ze daar, na een kort klopje op de deur, zomaar pardoes naar binnen kwam zeilen. Hij begreep dadelijk dat ze Roosje bedoelde, want die heeft daar gezeten en die heeft bruine ogen ook. Maar hij heeft het, ook geen moment zelfs, willen geloven. Och, dat mens van Schrier heeft zich 's weer wat verbeeld, heeft hij gedacht. Roosje is een bijdehante rakker, maar zoiets. Nee, zoiets doet ze niet. En nu . . . Hij is er gewoon beduusd van.

Ze lopen intussen samen het kerkplein op.

„Roosje, Roosje,” begint hij dan, „hoe kon je dat nu toch doen, meisje. Er zal wat voor je opzitten. Geloof dat maar. Mevrouw Schrier is razend. Ze is regelrecht naar de dominee gestapt. En . . .”

Roosjes hartje gaat van rikketiketik, steeds sneller. „Moet

ik nu bij de dominee komen?" vraagt ze een beetje benauwd. De Graaf knikt meewarig. Och, hij is zo jong niet meer en hij heeft een teer hart. Hij krijgt medelijden met Roosje. Ze heeft het gedaan, want dat heeft ze zelf gezegd. Maar niet zomaar. Vast niet. Daar is Roosje een veel te leuke, eerlijke meid voor. Maar . . .

„Vertel het de dominee maar net zo eerlijk als je het mij gedaan hebt. En allemaal heel precies," raadt hij haar trouwhartig aan. „De dominee kan altijd een heleboel dingen begrijpen. En je deed het natuurlijk niet zomaar," laat hij er op volgen.

Roosje schudt hevig van „nee". „Het was om mevrouw Ruys," zegt ze dan vlug, omdat ze ondertussen al vlak bij de consistoriekamer gekomen zijn.

„Juist. Ja." De Graaf begint het al een beetje te begrijpen. „Nu, sterkte hoor. Houd je taai, meid," zegt hij nog gauw. Dan klopt hij op de deur, maakt 'm op dominees „ja" open, zegt: „Hier is Roosje al dominee" en trekt zich dan bescheiden terug. Z'n hart is nu een en al medelijden met Roosje, die hij zo graag mag en die zich nu zo lelijk in de nesten gewerkt lijkt te hebben. Dat ze toch ook niet beter heeft nagedacht!

Achter een met groen laken beklede tafel, onder de portretten van enkele van z'n voorgangers, zit dominee Terwey. Aan zijn rechterhand mevrouw Schrier.

„Ja, dat is ze," vertelt die meteen ongevraagd, voldaan en grimmig tegelijk.

Dominee Terwey geeft daar geen asem op.

„Dag, Roosje," groet hij alleen maar vriendelijk. En dan, terwijl hij naar een stoel tegenover de zijne wijst, op dezelfde toon: „Ga daar maar even zitten, meisje. We willen graag even met je praten."

Mevrouw Schrier's opvallend kleine ogen schieten intussen vuur. Welja, zo moet de dominee maar beginnen. Kan het nog niet een beetje vriendelijker? Dat nest moet aangepakt worden. Ogenblikkelijk. En stevig. Niet met fluwelen handschoentjes aan.

Roosje zit intussen op het uiterste puntje van de haar aange-
wezen stoel als op spelden. De dominee voelt zich ook niet op z'n gemak. Hij kent mevrouw Schrier ook al langer dan vandaag. En dan een dergelijk akkevietje. Maar dat de dominee nu ook honderd keer liever naar huis ging, weet Roosje niet.

Dominee Terwey schraapt z'n keel, buigt zich een beetje naar voren en begint dan: „Roosje, mevrouw Schrier hier denkt, dat jij tijdens de zangdienst je tong naar haar hebt uitgestoken. Daarin vergist ze zich toch zeker, hè? Zoiets doe jij toch niet?” O, hij hoopt zo vurig dat mevrouw Schrier zich inderdaad vergist heeft. Want anders . . . Maar Roosje kijkt hem recht in z'n ogen en zegt dan even eerlijk als daarnet tegen de hulpkoster: „Ja, dominee. Dat heb ik gedaan.”

De dominee schrikt meer dan hij laat merken. Aldoor heeft hij gehoopt dat het niet waar zou zijn. Dat Roosje wel om de een of andere onverklaarbare reden, misschien zelfs onbewust, kinderen kunnen soms zo wonderlijk doen, haar tong tijdens de zangdienst heeft uitgestoken, maar dat mevrouw Schrier zich verbeeld heeft dat ze het expres tegen haar deed. En nu . . .

„Ziet u nu wel,” klinkt intussen mevrouw Schrier's harde stem triomfantelijk.

Ook hierop gaat de dominee niet in.

„Maar Roosje, hoe kon je dat nu toch doen,” zegt hij zachtverwijtend. „En dat nog wel op het kerstfeest,” laat hij er een beetje verdrietig op volgen.

Rosje begint opeens te snikken. Niet omdat ze zo'n spijt heeft. Maar omdat de dominee dat laatste zegt: „En dat nog wel op het kerstfeest.” Het lijkt nu immers net of dat haar niets schelen kan. Of zij de Here Jezus niet liefheeft. En het kwam toch juist mee, omdat zij zoveel van de Here Jezus houdt en ze zo graag wil dat mevrouw Ruys ook . . .

De dominee wacht tot Rosje wat gekalmeerd is. Dan vraagt hij zacht: „Waarom deed je het, Rosje?”

Rosje hikkelt: „Omdat . . ., omdat . . .” Dan pakt ze opeens haar zakdoek uit haar mantelzak, boent resoluut haar ogen droog en vertelt flink: „Ik deed het, omdat mevrouw Schrier mevrouw Ruys van haar plaats had gejaagd.”

Nu kijkt de dominee mevrouw Schrier verwonderd aan. „Maar dat deed ú toch zeker niet, mevrouw Schrier? Daarin vergist Rosje zich natuurlijk,” zegt hij.

Mevrouw Schrier zou mevrouw Schrier niet zijn als ze door

deze vraag ook maar een ogenblik van haar stuk gebracht werd.

„Ze zat op mijn plaats,” vertelt ze, als stond ze in haar volste recht.

„Maar niemand had vanavond een eigen plaats,” zegt de dominee meteen. „Alle plaatsen waren immers vrij. Net als andere jaren tijdens de kerstzangdienst.”

Mevrouw Schrier perst haar lippen stijf op elkaar. Ze zal zich niet verwaardigen hierop in te gaan. Zij staat haar plaats niet af. Nooit ofte nimmer. Bij geen enkele gelegenheid. Aan geen mens. Ze kunnen haar nog meer vertellen. Je hebt een vaste plaats of je hebt 'm niet. En daarmee uit. O zo.

Roosje vat opeens moed om nu meer te vertellen. Ze doet het vlug, als is ze bang, dat mevrouw Schrier haar niet de gelegenheid zal geven, om alles te zeggen. Een paar maal wil die haar ook werkelijk in de rede vallen. Maar de dominee beduidt haar met een gebaar van z'n hand, dat ze Roosje eerst moet laten uitspreken.

Hij luistert intussen vol aandacht naar Roosje. Hij mist geen woord van wat ze zegt. Hij is nog jong, deze dominee Terwey. En hij heeft ook al zo z'n ervaringen met mevrouw Schrier.

Roosje zwijgt. Hij moet nu, eerlijkheidshalve, mevrouw Schrier natuurlijk ook de gelegenheid geven tot vertellen en de zaak van haar standpunt uit te belichten. Maar in z'n hart staat hij al helemaal aan Roosjes kant, al is hij wel zo wijs haar dat niet te laten merken. Hij gelooft haar woord voor woord. En hij kan haar zo goed begrijpen. Hij vindt Roosje eigenlijk een pracht-kind. Hij zou, in haar plaats en op haar leeftijd, hetzelfde hebben willen doen. Dat weet hij zeker. Maar hij weet tegelijkertijd dat hij het toch nooit gedaan zou hebben. Niet omdat hij de Here Jezus toen al meer lief had dan zij dat nu doet. Nee, heel eenvoudig omdat hij het niet

gedurfd zou hebben. Omdat hij ook niet spontaan genoeg geweest zou zijn. Hij zou, te nuchter, dadelijk aan de gevolgen, die er voor hemzelf uit voort zouden kunnen vloeien, gedacht hebben. Maar Roosje is anders. Die heeft niet gedacht. Die heeft eenvoudig gedaan. Prachtig spontaan. Eigenlijk uit liefde voor mevrouw Ruys. En ook, al lijkt dit een beetje vreemd, in de grond uit liefde tot de Here Jezus. Hij begrijpt het volkomen.

Hij wendt zich tot mevrouw Schrier. Kijkt die nu toch een beetje beschaamd, omdat ze nu weet dat iemand, die anders nooit in de kerk komt, er bijna meteen, nog voordat ze de blijde boodschap gehoord had, weer uitgegaan zou zijn, door haar schuld? Wat zou dat een reuze stap in de goede richting zijn. Maar o heden nee, er is zelfs geen zweempje van schaamte of schuldbesef, ook maar in de verste verte op haar gezicht te ontdekken. Ze is niet in 't minst ontdaan of getroffen door Roosjes verhaal.

Dominee Terwey zucht in stilte. Wat jammer. En wat erg. „Heeft alles zich toegedragen zoals Roosje het vertelt, mevrouw Schrier?” vraagt hij nu meer beleefd dan vriendelijk. Mevrouw Schrier's antwoord komt direct.

„Dat interesseert me hoegenaamd niet, dominee,” zegt ze koud.

„Maar dat interesseert mij juist bijzonder,” vertelt de dominee haar meteen. „Daardoor wordt de hele zaak immers anders.”

„Dat kan ik niet met u eens zijn, dominee,” zegt mevrouw Schrier nu uit de hoogte. „Ik heb daar niets, maar dan ook niets mee te maken. Daarvoor ben ik hier ook niet gekomen. Dat weet u wel. Ik ben hier gekomen om u te vertellen dat dit vreselijke kind de onbeschaamdheid heeft gehad tijdens de kerkdienst haar tong tegen mij uit te steken. En verder niets. Mij dunkt, u, als dominee, moest nu wel weten wat u

te doen staat." Haar stem is onder het spreken al maar ijziger geworden.

Dominee Terwey staat paf. Wat een mens. Wat een oerdom mens. En wat een egoïstisch mens. Met zo eentje valt niet te praten.

Maar hij wil het toch nog proberen. Mevrouw Schrier is ten slotte ook een schaap van de aan hem toevertrouwde kudde. Een moeilijk schaap. Een dom schaap. Een eigenwijs schaap. Een dwalend schaap. Goed. Maar toch een schaap van zijn kudde. En als zo dikwijls vraagt hij zich ook nu weer af, wat de Goede Herder in zijn plaats nu doen zou. De Goede Herder is zeer geduldig. En zeer zachtmoedig. En . . .

„Wat Roosje daar verteld heeft, heeft alles te maken met wat zij naderhand deed,” begint hij dan opnieuw en op een vriendelijker toon dan waarop hij haar tot nu toe heeft aangesproken. „Als u mevrouw Ruys niet van haar plaats had gejaagd, zou Roosje er zelfs niet over gepiekerd hebben om later haar tong tegen u uit te steken, nietwaar, Roos?” Hij zegt expres háár plaats en gejaágd. Want hij vindt het zo erg, zo heel erg wat mevrouw Schrier gedaan heeft. Heel wat erger dan wat Roosje tegen haar deed, al is dat natuurlijk ook niet goed te praten. En hij zou zo bitter graag willen dat mevrouw Schrier nu 's ging beseffen wat de gevolgen van haar onchristelijke handelwijze hadden kunnen zijn. Dat dat 's goed tot haar doordrong. Daarom zegt hij het zo.

Roosje zit intussen al hevig te knikken. Natuurlijk zou ze het dan nooit gedaan hebben.

Maar dan gaat mevrouw Schrier plotseling staan. Die dominee met z'n gezeur. Het begint haar danig te vervelen. Ze komen zo geen stap verder. En ze wil naar huis. Maar eerst zal dat kleine, brutale nest op haar knieën. Zij zal zelf dit varkentje wel 's even gaan wassen. Ze doet net of de dominee er niet meér is en keert zich venijnig naar Roosje.

„Jij moet mij vergeving vragen voor je meer dan schandelijk gedrag,” vertelt ze haar zonder omwegen. „Begrijp je dat goed?”

Roosje is ook gaan staan.

„Dat doe ik niet,” zegt ze meteen. „Want het spijt me niet.” Mevrouw Schrier is even met stomheid geslagen. Nee maar, alles wat ze verwacht heeft, maar zo’n verregaande brutaliteit toch niet. Maar dan wordt ze zeker nog eens zo nijdig. Ze zal . . .

Maar nog voordat ze haar mond weer kan opendoen, komt dominee Terwey tussenbeide.

„Een ogenblikje, mevrouw Schrier. Ik ben zo bij u terug,” zegt hij. En tegen Roosje: „Jij en ik gaan even naar het lokaal hiernaast. Kom maar.”

Roosje gaat al. Wat wil de dominee nu? Bang is ze niet meer. De dominee is reuze aardig tegen haar. Nou. Maar . . .

Even later staan ze tegenover elkaar in het andere zaaltje, dominee Terwey en Roosje van de koster. Buiten valt de sneeuw intussen steeds dicht. Ze dwarrelt in prachtige dikke vlokken ook vlak langs de ramen van dit lokaal. Ze merken er niets van.

Dominee Terwey legt z’n handen op Roosjes smalle schouders en kijkt haar ernstig aan.

„Hoe zou de Here Jezus het vinden, wat jij gedaan hebt, Roosje?” vraagt hij dan alleen.

Nu knippert Roosje toch wel even met haar ogen en ze wordt rood tot achter haar oren.

„Niet goed,” zegt ze dan eerlijk.

De dominee knikt. „Dat geloof ik ook, Roosje,” komt hij dan direct. „En als we iets tegen iemand gedaan hebben wat verkeerd is, wat moeten we dan doen, meisje?”

Nu slaat Roosje haar ogen neer en het blijft een heel poosje stil. Het is ook zo moeilijk om deze vraag even eerlijk te be-

antwoorden als de vorige. Want ze voelt al best waar dit op zal uitlopen.

De dominee wacht intussen rustig.

„Vergeving vragen, dominee,” zegt Roosje eindelijk zacht, haar hoofd nog steeds gebogen.

De dominee pakt haar bij haar kin, zodat ze hem weer moet aankijken. „Precies, Roosje,” komt hij. En dan, vol begrip: „Dat is moeilijk, hè kind. Ik vind zoiets ook altijd heel erg moeilijk. Maar naderhand ben ik toch steeds weer heel blij dat ik het gedaan heb.”

Roosje heeft altijd veel van dominee Terwey gehouden. Maar nu! Dat de dominee zomaar tegen haar zegt dat hij ook wel 's iemand om vergeving moet vragen.

„Zou jij het nu maar niet meteen gaan doen, meiske?” gaat dominee Terwey intussen verder. „Des te eerder is al dat moeilijke weer voorbij.”

Roosje aarzelt. Want ...

„Maar het spijt me niet,” zegt ze dan opeens. „Dan kan ik toch niet . . .”

„Spijt het je ook niet dat je de Here Jezus hierdoor verdriet gedaan hebt, Roosje?” vraagt de dominee nu. „De Here Jezus wil dat wij elkaar liefhebben. Niet alleen die mensen die ook van ons houden. Dat gaat immers vanzelf. Maar juist ook die anderen.”

„Zulke dames als mevrouw Schrier,” weet Roosje.

„Ja,” knikt dominee Terwey. „Zulke. Dat heb je goed begrepen.”

Weer is het even stil. Roosje is er nog niet mee klaar.

„Maar mevrouw Schrier zou toch . . . Als ik niet achter mevrouw Ruys was aangegaan . . .,” hakkelt ze. Ze weet niet goed hoe ze het moet zeggen. Maar ze voelt des te beter wat ze bedoelt.

„Je wilt zeggen dat mevrouw Schrier ook iets heel ergs gedaan heeft door mevrouw Ruys van haar plaats te sturen,” helpt de dominee haar. „Dat het haar schuld had kunnen worden dat iemand, die de blijde boodschap had kunnen horen, hem niet gehoord zou hebben.”

Roosje knikt maar. Haar paardestaartje wipt lustig mee. „Ja, dominee, dat bedoel ik. En dat . . ., dat is toch nog veel erger dan . . ., nou dan je tong tegen iemand uitsteken.”

De dominee verbijt met moeite een lach. Hij vindt Roosje een kostelijk kind.

„Dat is het ook,” zegt hij dan eerlijk z'n mening. „Maar . . .” — heel ernstig opeens — „dat is iets tussen God en mevrouw Schrier en mevrouw Ruys. Daar heb jij niets mee te maken, meisje.”

„Maar mevrouw Schrier moet dan daarvoor toch ook vergeving vragen,” vindt Roosje bijdehand. „Aan mevrouw Ruys. En . . . en aan God.” Dit laatste heel zacht.

Dominee Terwey knikt. „Ja,” geeft hij dadelijk toe. „Daar-

in heb je gelijk. Als ze dat niet doet, zal ze geen vrede met God kunnen hebben. Maar jij . . .”

„Ik doe het wel, dominee,” zegt Roosje dan plotseling.

„Ik . . .”

Dominee Terwey geeft haar een hartelijk klopje op haar schouder. „Goed zo, Roosje,” prijst hij. „Hier krijg je nooit spijt van.”

Roosje wil nu ook maar het liefst dadelijk door de zure appel heenbijten en stapt al in de richting van de tussendeur. Maar de dominee houdt haar nog even terug.

„Vertel thuis nog maar niets,” zegt hij. „Ik kom vanavond wel even bij je moeder en maak dat voor je in orde. En . . . zul je niet vergeten de Here ook om vergeving te vragen? Mevrouw Schrier had op jou ook zo boos kunnen worden dat ze ook de kerk was uitgelopen en . . .”

Hier heeft Roosje nog geen ogenblik aan gedacht. Ze schrikt ervan.

„En dan was er vast niemand achter haar aangegaan om haar terug te houden,” maakt ze dan de afgebroken zin van de dominee prompt af.

„Nee, dat denk ik ook niet,” zegt de dominee. Misschien is het onverstandig van hem om zo eerlijk met zo'n jong kind te praten. Maar hij kan eenvoudig niet anders.

Roosje loopt nu vastbesloten verder. Maar als ze de deurknop al in haar hand heeft, keert ze zich opeens om naar de dominee. En kleintjes vraagt ze: „U gaat toch wel met me mee, dominee?”

Dominee Terwey glimlacht vertederd. Dit dappere Roosje zoekt bescherming bij hem nu ze dit zo heel moeilijke moet gaan doen. Als dat niet een teken van groot vertrouwen is. Het doet hem zomaar wonderlijk goed.

„Natuurlijk, meiske,” zegt hij dan.

Nu is het nacht. Alles is donker in het vriendelijke huisje van koster Pleiter. Ze slapen daar allemaal al lang. Behalve Roosje. Die kan maar niet in slaap komen. Er tollen ook zoveel gedachten door haar hoofd.

Het is zo'n vreemde avond geworden. En toch ook weer een mooie avond, vindt ze. Toen de jongens naar bed waren en Corrie naar huis was gegaan, kwam de dominee. Zij werd toen ook meteen naar haar kamertje gestuurd. Nu, dat vond ze wel best. Ze wist immers wat de dominee kwam doen. En daar wilde ze veel liever niet bij zijn dan wel.

De dominee is op z'n minst een half uur gebleven. En daarna kwam moeder meteen naar boven. Moeder deed heel voorzichtig de deur van haar kamertje open en vroeg toen zacht: „Slaap je al, Roosje?”

Maar zij was nog klaar wakker, net als nu.

„Nee, moeder,” zei ze. „Ik kan niet slapen.”

Toen knipte moeder het licht aan en ging stil op de rand van haar bed zitten.

„Dat begrijp ik,” zei ze. „De dominee heeft me alles van vanmiddag verteld.”

„O,” zei zij toen alleen maar. Ja, wat moest ze ook anders zeggen. Ze keek intussen 's stilletjes naar haar moeders gezicht. Was moeder boos? Of verdrietig? Nee, geen van beide. Dat zag ze wel. Gelukkig maar.

„Er is een heleboel gebeurd vanmiddag, Roosje,” begon moeder daarna.

„Ja, moeder,” zei zij toen een beetje tam. En na een ogenblik: „Vindt u het heel erg, moeder?”

Moeder keek een poosje nadenkend voor zich uit. „Je bedoelt dat je je tong tegen mevrouw Schrier uitstak?” vroeg ze ten slotte. En toen zij knikte: „Natuurlijk vind ik dat erg. Maar... ik kan het wel begrijpen. En daarom ben ik zo heel dankbaar en blij dat je mevrouw Schrier toch om vergeving hebt ge-

vraagd. Want vergeving vragen is moeilijk. Dat weet ik." Nou, of dat moeilijk is. Zij weet het ook. Vooral als je het aan iemand als mevrouw Schrier moet doen. Mevrouw Schrier was helemaal niet aardig. In plaats dat ze zei: „Ja, kind, ik vergeef het je,” begon ze een hele strafpredikatie tegen haar af te steken. Maar gelukkig kwam de dominee dadelijk tussenbeide. Hij viel mevrouw Schrier gewoon in de rede en zei: „U vergeeft het Roosje toch nu ze u dat gevraagd heeft, nietwaar, mevrouw Schrier?”

„Ja,” kwam mevrouw Schrier toen vlug. „Maar,” begon ze daarna meteen weer.

Maar de dominee liet haar niet uitspreken. „Dan is dat dus gelukkig in orde,” zei hij. „Ga nu maar gauw naar huis, Roosje.”

O, dominee Terwey is een reus. Als die er niet geweest was vanmiddag. Maar moeder is ook een schat. Moeder zei toch ook eerlijk dat ze wist dat vergeving vragen moeilijk is. Sommige grote mensen, nou! Die doen altijd net of zij nooit iets verkeerd gedaan hebben of doen. Tante Riek ook. Nee, dan is haar moeder anders, hoor. O, moeder!

Moeder glipte vanavond opeens weg. Maar bij de deur keerde ze zich om en zei lachend: „Nog niet gaan slapen, hoor, Roosje. Ik kom zo nog even bij je terug.”

Vijf minuten later was moeder alweer boven, twee koppen dampende chocolademelk en een klein schaalpje met thee-beschuitjes op een blaadje in haar handen. Heerlijk. Ze hebben zo lekker zitten smikkelen samen. En 't was allemaal zo . . . , zo echt knus. Dat vergeet ze nooit weer. Ook niet wat moeder zei, toen ze eindelijk naar beneden ging. Moeder zei: „Misschien moest ik het je niet vertellen, maar . . . , ik ben ook een beetje trots op je.”

„Trots?” Ze wist gewoon niet wat ze hoorde.

„Ja, trots,” herhaalde moeder. „En weet je waarom? Omdat

je niet aan jezelf en aan wat de mensen er wel van zouden zeggen, dacht, toen je mevrouw Ruys de kerk uit zag gaan, maar alleen aan mevrouw Ruys en dat je haar meteen achterna holde. En dat je er zo voor gezorgd hebt, dat ze de blijde boodschap toch nog kon horen. Vader zal dat ook heerlijk vinden. Want o kind, het zou zo erg geweest zijn als niemand haar had teruggehouden.”

Beneden slaat de klok. Roosje telt de slagen. Een, twee, . . . acht, negen . . ., elf, twaalf.

Twaalf uur al. Roosje zucht diep. Nu wou ze toch wel voor ze weet niet wat, dat ze eindelijk 's kon slapen. Ze ligt al zolang te woelen. Haar kussen is ook zo akelig warm. Wacht, ze zal het 's even omkeren.

Ze voegt de daad bij de gedachte. En dan hoort ze opeens geknister van papier. Wat is dat nu? . . .

Maar met dat ze dat denkt weet ze het al. Het pakje met de wonderkaarsen natuurlijk. Dat ze die nu toch helemaal vergeten heeft vanavond. Hoe bestaat het. Ze had zich nog wel

zoveel van de verrassing voorgesteld. Maar ja, er is ook zo'n boel gebeurd vanmiddag.

Nou, vooruit maar. Nu hebben ze de pret nog te goed. Eigenlijk wel fijn. Morgen is het nog feest. Weer kerstfeest. Zou mevrouw Ruys begrepen hebben wat de dominee vertelde? ... O, ze hoopt het toch zo. Want dan ..., misschien later ..., Coenraad. En Margreetje. En Yvonneke. Wie weet! ...

INHOUD

I.	Roosje van de koster	7
II.	Alleen op ziekenbezoek	20
III.	In de stad	34
IV.	Naar de kerstzangdienst	47
V.	En dan gebeurt het	59
VI.	Het muisje heeft een staartje	73

Max de Lange-Praamsma

ROOSJE TOCH!

Door ziekte van vader brengt Roosje de uitnodigingen rond voor de kerstzangavond. Ze vraagt Mevrouw Ruys, die nooit in de kerk komt, of ze ook aanwezig wil zijn. Terwille van Roosje belooft ze dit. De hoogmoedige, rijke Mevrouw Schiers dwingt Mevrouw Ruys haar plaats af te staan. Daarover is Roosje zo verontwaardigd, dat ze haar tong uitsteekt. Ze moet daarna wel haar excuus aanbieden, maar moeder is ook wel een beetje trots op haar en praat ook nog met Mevrouw Schiers.

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH B.V. - NIJKERK

ISBN 90 266 4474 4

M. 10 e.o.